

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN.

Voor Amsterdam..... f7.50. Voor de overige Steden des Rijks f8.50.
De Zondags-Editie en Bijblad 1.50. Afzonderlijke Couranten.... . #0.10.

Maandag 29 Mei.

UITGEVERS-DIRECTEUREN: GEBROEDERS DIEDERICH'S

Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIE.

Van een tot zeven regels, behalve de 35 c. zegelgeld..... f 1.75.
Iedere regel meerder..... . f .25.
Buitengew. groote Lett., naar mate de ruimte die zij beslaan à 25 c. per regel.

Tweede Editie.

ZONDAG AVOND.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 26 Mei (des Avonds)

In de zitting van het Huis der Lords verlangde de markies v. Clanciarde overlegging van het tusschen Oostenrijk en Pruisen gesloten tractaat; een stuk, dat hem dubbelzinnig toeschijnt en voor Rusland gunstig kan worden uitgelegd. Hij wenschte daarenboven te weten, of het waarheid was, dat een tractaat tusschen Rusland en Perzie is gesloten en welk het doel van zending van eene expeditie naar Griekenland. De minister Clarendon antwoordde, dat het Oostenrijksch-Pruisische tractaat geheim is gehouden voor de andere overnemenden, die slechts vertrouwelijke mededeeling daarvan hebben bekomen en dat een protocol den 23sten te Weenen als additioneel artikel der overeenkomst moet onderteekend zijn geworden. Dit protocol is nog niet in Engeland ontvangen. Wat Griekenland betreft, zullen al de desbetreffende stukken binnen weinige dagen aan de kamer worden voorgelegd. Aangaande het verdrag, dat naar men wil tusschen Rusland en Perzie tot stand is gekomen, heeft de regering geene reden om te gelooven, dat het werkelijk bestaat.

In de Kamer der Gemeenten hebben over de Oostersche kwestie eenige weinig betekende interpellatiën plaats gehad. Vervolgens hield de vergadering zich bezig met de accijns-wet.

De wet op de incometax is thans in het licht gegeven. Men ziet daaruit, dat zij met 5 April 1854 in werking treedt en van kracht blijft tot den 6den April, volgende op de ratificatie van het definitief vredestractaat.

De Times meent te weten, dat het gouvernement weldra zal overgaan tot het oprigten van een departement van oorlog, ten einde eenige verlichting te brengen in de drukkende werkzaamheden van den tegenwoordigen tijd.

Aanstaanden Maandag en Dingsdag zal de kostbare verzameling van kunstvoorbrengselen van den Pruisischen gezant v. Bunsen, welke hij te Rome en elders met zooveel moeite en zorg heeft bijeenverzameld, aan het gebouw der legatie in het openbaar worden verkocht. Het vertrek van dien gezant, die gelijk men weet binnen weinige tijd door de graaf v. Bernstorff zal worden vervangen, wordt hier algemeen met leedwezen gezien.

Te Pembroke en Woolwich zullen in den loop der volgende maand drie oorlogschepen te water worden gelaten; terwijl met het afbouwen der op stapel staande ijverig wordt voortgegaan.

Volgens een brief van den Times, zijn Baltischport, Reval en Riga, op de zuidkust en Hango Udde aan de noordzijde der golf van Finland de havens, welke waarschijnlijk door de verbonden vloten zullen worden gebombardeerd. Aan Helsingfors zal men zich van de zeezijde niet wagen; een aanval op die plaats zoude van de landzijde moeten geschieden. Men zal zich dus bepalen met de Russische schepen te belletten de havens te verlaten.

Duitsche Post.

WEENEN, 25 Mei. De Keizer Ferdinand en de Keizerin Maria Anna zijn den 23sten van Praag vertrokken.

Het korps diplomatiek maakt zich gereed de zomervervlijven in den omtrek dezer stad te betrekken. De Russische gezant, baron v. Meyendorff is voornemens, zich in Juli naar Gastein te begeven.

De Beijersche kolonel v. d. Tann is gisteren ochtend naar München teruggekeerd.

Uit Hongarije wordt gemeld, dat het geheele tiende legerkorps den 24sten dezer uit Hongarije naar Lemberg (Galicie) op marsch zal gaan. De aartshertog Karl Ferdinand voert daarover het opperbevel. Den 28sten zal de 1ste divisie van het 11de legerkorps, onder den baron Bianchi, naar Zevenbergen oprukken. Het ministerie van oorlog heeft tot de oprigting van 41 nieuwe batterijen besloten.

De Engelsche en Fransche gezanten hebben voor eenige dagen alhier (even als te Berlijn en te München) de officiële verklaring gedaan, dat Fransch-Engelsche troepen eendaags Griekenland zouden bezetten, om den Koning Otto en de Beijersche dynastie op den Griekschen troon te handhaven. Ten aanzien van de Grieksche kwestie bestaat tusschen Oostenrijk, Pruisen en Beijeren en de Westersche mogendheden volle overeenstemming.

Men verzekert, dat Oostenrijk bij Rusland voorstellen heeft gedaan, betreffende het bij verdrag regelen van den vrijen handel op den Donau.

De spoorweg van Turijn naar Susa is den 15den dezer in tegenwoordigheid van den Keizer en het parlement plechtig geopend.

In de haven van Villafranca bij Nizza is den 17den een uit 7 schepen met 148 stukken bestaand Spaansch instructie-eskader aangekomen. Het staat onder den schout-bij-nacht Gutierrez de Rubalcaba.

BERLIJN, 27 Mei (des Ochtends). De Koning heeft eergisteren, ter eere van den geboortedag van Koningin Victoria, een groot diner gegeven. Er waren vele Engelschen ter bijwoning uitgenoodigd. De Koning bracht een toast uit op de gezondheid der Koningin Victoria.

De Koning en de Koningin zijn gisteren naar de provincie Saksen vertrokken.

Eene deputatie van het 3e regiment ulanen zal zich in de eerstvolgende dagen naar Petersburg begeven, om aan den grootvorst troonopvolger van Rusland gelukwenschingen aan te bieden, wegens zijn 25jarig kommando over het regiment.

Men heeft hier het bericht ontvangen, dat de Vrije Steden tot het Oostenrijksch-Pruisische verdrag zijn toegestreden en daarvan officieel hebben kennis gegeven.

Te Altenburg is de voormalige Saksische minister Bernard v. Lindenau, overleden.

FRANKFORT, 26 Mei. De verklaring, eergisteren gemeenschappelijk door Oostenrijk en Pruisen in de bondsvergadering afgelegd, heeft het bewijs geleverd, dat tusschen beide regeringen de meest volkomen overeenstemming bestaat. Er wordt daarin gewezen op het ernstige van den stand der staatkundige omstandigheden en men leidt daaruit de noodzakelijkheid af van eene aansluiting der Duitse bondgenooten aan de door Oostenrijk en Pruisen in de Oostersche kwestie aangenomen politiek. Zij noodigt tot aansluiting aan die politiek niet in het belang van Oostenrijk, niet in dat van Pruisen, maar in het wezenlijk belang van geheel Duitschland. Er wordt in gezegd, dat de integriteit van het Ottomaansche rijk en de onafhankelijkheid van den troon des Sultans eene Europeesche noodzakelijkheid is tot handhaving van het evenwigt onder de mogendheden; terwijl in de verklaring wordt aangetoond, dat eene op onbepaalden tijd zich verlengende bezetting van de beneden-Donaulanden des Sultans door Russische troepen de staatkundige, zedelijke en stoffelijke belangen niet alleen van Oostenrijk en Pruisen, maar ook van den geheelen Duitsechen bond in gevaar zoude brengen en dat dit gevaar voor die belangen toeneemt, naarmate de oorlogs-operatiën van Rusland op het Turksche gebied eene grootere uitbreiding erlangen. In de verklaring van Pruisen en Oostenrijk wordt verder de verwachting te kennen gegeven, dat de innige aansluiting der Duitse bondsstaten niet alleen nu maar ook voor de toekomst zal bestaan.

De inschrijvingen voor de Frankfortsche bank zijn reeds tot 45 miljoen gestegen.

De aartsbisschop van Freiburg heeft bij het eerste verhoor dat hij onderging op alle vragen een volkomen stilzwijgen bewaard. Hij wordt in zijn paleis door gens d'armes bewaakt, en mag buiten hunne tegenwoordigheid met niemand spreken. Hij heeft op den dag zijner arrestatie eigenhandige brieven naar de bondsvergadering, den Keizer van Oostenrijk en den Paus gezonden. De advocaten Schmitt en Lamey van het hofgerigt heeft hij tot zijne verdedigers gekozen.

Het opperste hof van appel van de vier vrije steden te Lubeck heeft Dr. Jucho, voormalige secretaris der Duitse nationale vergadering, vrijgesproken van de aanklagt als zou hij het origineel der Duitse rijksconstitutie verduisterd hebben.

Uit Bern meldt men dat de nieuwe groote raad van dit kanton tegen den 1 Junij bijeengeroepen is.

Fransche Post.

PARIJS, Vrijdag 26 Mei.

Het wetgevend ligchaam heeft heden een aanvang gemaakt met de beraadslaging over het wetsontwerp op het onderwijs. De discussie is levendiger geweest, dan tot dusver over enig wetsontwerp het geval was. De vergadering heeft nog geen besluit genomen, en de beraadslaging zal morgen voortgezet worden.

De senaat telt thans 153 leden, het wetgevend ligchaam 260, de raad van state 117.

De Moniteur maakt het rapport van den Heer Richemont over de begroting van het aanstaande dienstjaar openbaar (zie onze telegrafische berichten van gisteren), waaruit blijkt dat er een overschot van 4 miljoen bestaat. Om de buitengewone uitgaven van den oorlog te dekken, stelt de commissie voor de regering te magtigen tot de uitgifte van 250 miljoen schatkistbiljetten in den loop van 1855, waardoor men niet zijne toevlugt behoefde te nemen tot eene nieuwe lening.

De catalogus der gedrukte werken van de keizerlijke bibliotheek is bijna voltooid. Men was reeds sedert 20 jaren er mede bezig.

Mlle. Rachel zal Dingsdag in het treurspel Phèdre in het Theatre Français wederom optreden.

De schroefstoom-korvet Phlégon is van Brest naar de Oostzee vertrokken.

De laatste Benedictijner monnik der vermaarde abdij van Cluny, is te St. Christophe in Brionnais overleden. Claude Brunet was in 1766 te Semur in Brionnais geboren, behoorde tot eene zeer geachte familie en trad nog jong zijnde, in de orde van den H. Benedictus van Cluny.

De kolonel A. Monti, een der aanvoorders in de omwentelings-oorlogen in Italie en Hongarije, is te Turijn overleden. Hij was in den laatsten tijd directeur der gevangenis te Oneglia.

MADRID, 20 Mei. De Koningin-moeder is aan de beter hand.

Gisteren heeft de Koning in den ministerraad het besluit onderteekend, betreffende de gedwongen lening van een halfjaar belastingen bij wijze van voorschot, door de schatkist in vier jaren te remboerseeren. De jaarlijkse interest is bepaald op 6 pCt., benevens 6 pCt. bij wijze van premie voor de helft van het bedrag der inschrijving, dat gedurende de maanden Juni en Juli gestort moet worden. De Gaceta deelt heden den tekst van dat besluit mede, hetwelk in de financiële kringen gunstig is opgenomen, blijkens de verhooging, welke de fondsen, ten gevolge daarvan, ter beurze ondervonden.

Te San Sebastian en omstreken zijn de jezuïten, van het door den H. Ignatius gestichte klooster Loyola, ijverig bezig om een carlistische beweging te organiseren; zij bevorderen de Russische kuiperijen welke moeten strekken om in Spanje en Portugal eene omwenteling tot stand te brengen.

Belgische Post.

BRUSSEL, Zaterdag 27 Mei.

Heden is, met de plegtigheden bij het programma vastgesteld, in tegenwoordigheid van het Koninklijk gezin, van de ministers, de leden der kamers, de hooge ambtenaren, het corps diplomatiek enz., de eerste steen gelegd van de kerk ter nagedachtenis der Koningin.

De kardinaal aartsbisschop van Mechelen was te Laeken aangekomen ter bijwoning van deze plegtigheid.

De aartsbisschop van Bordeaux, kardinaal Donnet, is alhier aangekomen.

De Russische gezant, graaf Creptovich, heeft dezer dagen een groot diner gegeven, dat bijgewoond werd door de ministers, verscheiden leden van het corps diplomatiek en vele hooge beambten.

De Heer J. Maurel, oud redacteur van het Journ. des Débats en de Emancipation, is overleden.

BINNENLAND.

Tweede Kamer der Staten-Generaal

's GRAVENHAGE, Zitting van Zaterdag 27 Mei.

De beraadslagingen zijn voortgezet over de voordragt, betreffende de verordening op de heffing van de belasting van het gemaal. De Heer v. Lennep heeft opgemerkt, dat tegenover eene minderheid, die deze belasting zoo zeer afkeurt, eene meerderheid staat, die dezelve als niet zeer drukkend aanmerkt, en vooral als zeer gemakkelijk, wat betreft de heffing, vermits degenen, die de belasting betaalt, daarin voorziet, zonder dit te gevoelen. Hij heeft gemeend, dat er wellicht een tijd zal komen, in welken niet meer zal worden gevraagd, of de betasting goed of niet goed, maar alleen of zij houdbaar is, en dat alsdan eene verstandige regering, naar gelang van den drang der omstandigheden, zal te werk gaan. Wat de onderwerpelijke voordragt aangaang, heeft de spreker erkend, dat zij eenige lastige formaliteiten bevat, maar dat die, uit den aard der zaak, niet te vermijden zijn.

De Heer SLICHER heeft het als eene anomalie aangemerkt, dat in een land, in hetwelk zulke goede tarwe wordt geoogst, veel van buitenslands wordt ingevoerd. Hij heeft evenwel verklaard, in het onzekere te zijn, of, met de voorgestelde verordening, het doel wel zal worden bereikt; of daardoor het molenaars-bedrijf niet grootelijks zal worden benadeeld. Hij heeft, indien deze zijne bedenking kan worden opgelost, verklaard voor de aanneming geneigd te zijn van de voordragt, als een eersten stap tot de afschaffing van de belasting op het gemaal, welke behoud door hem niet wordt gewenscht.

De Heer DIRKS heeft begrepen, dat aan beide zijden, bij de voorstanders zoowel als bij de tegenstanders der belasting, overdrijving aanwezig is. Naar zijn inzien, moet de voorgestelde wet beschouwd worden, als eene proefneming om ons beter en goedkooper meel te bezorgen en daardoor smakelijker brood, en om in onzen eigen boezem datgene te vinden, hetwelk ons thans uit het buitenland, ten behoeve van onze scheepvaart en kolonien, moet worden aangebragt.

De Heer v. ASCH v. WILCK heeft gemeend, dat de onderwerpelijke voordragt wel te baat wordt genomen, om tegen den accijns van het gemaal te spreken en op de afschaffing daarvan aan te dringen, maar dat, hetzij de voordragt worde aangenomen, hetzij zij worde verworpen, die belasting toch zal blijven bestaan. Naar zijn inzien, kan de voordragt niet anders worden beschouwd dan als een middel om, in het belang der nijverheid, omtrent hetgeen bestaat, zoo veel mogelijk belemmering uit den weg te ruimen, zonder daardoor de schatkist te benadeelen.

De Heer DE MAN heeft de belasting op het gemaal voorgesteld als zeer drukkend, inzonderheid ten platte lande, alwaar velen genoodzaakt zijn hun eigen brood te bakken. Hij heeft verklaard, waarschijnlijk de voordragt niet te zullen goedkeuren, omdat hij het daarbij voorgestelde aanmerkt als een prikkel tot behoud van de bedoelde belasting. Hij heeft tevens te kennen gegeven, gezinszins op te treden als de verdediger van de belangen der molenaars, maar het daarvoor te houden, dat, ook met deze wet, het volk even slecht brood zal eten, als te voren.

De heer VEXING heeft het ongeraden geacht om bij deze gelegenheid over het al of niet behouden van de belasting op het gemaal uit te weiden, daar zij nu eenmaal bestaat, en ook bij het verwerpen van de onderwerpelijke voordragt zal blijven bestaan. Deze spreker heeft eenige bedenkingen opgenomen, ten aanzien van het geen is aangemerkt, omtrent de vermengingen: hij heeft erkend, dat het bewijs daarvan soms bezwaarlijk is, maar dat dit veelal van de omstandigheden afhangt. Hij heeft ook het beweren bestreden, als of men hier te lande slecht brood zoude eten, en heeft het twijfelachtig gesteld, of, door kunstbewerking, beter brood zou worden geleverd, dan met de eenvoudige door de natuur aangewezen middelen.

De Heer LUYKEN heeft de wet aangemerkt als zeer nadeelig voor het gewone molenaars-bedrijf, en als kunnende opleveren eene vruchtbare bron van sluikerij.

De Heer v. NISPEN heeft deze gelegenheid waargenomen, om zich met kracht tegen den accijns op het gemaal te verklaren, en heeft de wet gezinszins aangemerkt als eene verbetering van hetgeen bestaat.

De Heer HUGENHOLTZ heeft begrepen, dat het doel, hetwelk men zich heeft voorgesteld, door deze wet niet zal worden bereikt, en dat zulks z. i. duidelijk uit adressen van de Kamers van Koophandel kan blijken.

De Heer MACKAY heeft verklaard, niet overtuigd te zijn, dat het aannemen van de voordragt zoude moeten worden beschouwd, als strykkende tot bestendiging van de belasting; maar te willen afwachten, wat op de ingebrachte bezwaren zal worden geantwoord.

De Heer THORBECKE heeft de belasting als zeer drukkend en schadelijk aangemerkt, en zijne hoop te kennen gegeven, dat, bij den strijd tusschen de accijnsen en de toenemende nijverheid, de accijnsen zullen bezwijken. Hij heeft gemeend, dat de voordragt is ingediend op het verlangen van eenige weinigen, die eene nieuwe meelbereiding willen beproeven; dat men in dit opzigt met eenige overijling is te werk gegaan; dat het beoogde doel niet zal worden bereikt, en dat de deswege ingebrachte bezwaren niet zijn wederlegd, zoo dat hij, hoe genegen ook om nieuwe bronnen van welvaart te openen, de voordragt niet zal kunnen aannemen, indien hij in dit opzigt geen meerder licht bekomt.

De Heer ROCHUSSEN heeft geoordeeld, dat de beraadslaging op een verkeerden grond is gebragt; dat bij den tegenwoordigen toestand aan geene afschaffing van belasting kan worden gedacht, maar wel aan verbetering; dat hij te dien aanzien de inlichting des ministers zal afwachten. Ook de Heer GROEN heeft te kennen gegeven de inlichtingen van den minister te willen vernemen, ten einde zijne stem daarnaar te regelen.

Nadat nog eenige leden het woord hadden gevoerd, heeft de minister van Financien de wet verdedigd, en verklaard, dit te geroeder te kunnen doen, vermits hij dezelve niet heeft ontworpen, en zich derhalve op een zeer onpartijdig standpunt bevindt. Hij heeft daarbij verklaard, het te zullen betreuren, indien de voordragt mogt worden verworpen, maar zich dergelijke uitkomst niet te zullen aantrekken. Op de aanmerkingen tegen de belasting heeft Z. E. aangemerkt, dat die niet van overdrijving zijn vrij te pleiten; dat hij gaarne verbetering wil helpen bevorderen, maar zich niet kan verbinden tot afschaffing van den accijns; dat, indien men, met de wet, beter en goedkooper meel kan erlangen, op de bezwaren der molenaars niet mag worden gelet; dat de voorgestelde middelen van voorzorg onvermijdelijk zijn, en dat, indien men in de daad het bedrijf der meelbereiding, onder de bestaande wet, wil verbeteren, men de wet dient aan te nemen, terwijl eene afwijzing den toenemenden invoer van het Amerikaansche meel niet zou verhinderen, en de daaruit voortvloeiende voordelen aan de vreemden doen toekomen.

De beraadslaging zal Maandag worden vervolgd, als wanneer de Heer v. Bosse het eerst het woord zal voeren.

Van de zijde der Regering zijn ontwerpen ingediend, ter ontiening van percelen voor de uitbreiding van Arnhem, en ter verdeling van den Haarlemmermeer-polder onder de aangrenzende gemeenten.

AMSTERDAM, Zondag 28 Mei.

Hadden wij gisteren veel belangrijks te melden betreffende de groote vraag van het oogeblik, heden is juist het tegendeel het geval, daar geene nadere depeches nieuwe berichten hebben aangebragt. Sommige Duitse dagbladen warmen weder te reeds als onwaar verworpen bericht van de ineenlooping of kapitulatie van Silistria op; anderen beginnen met meer waarschijnlijkheid te beweren, dat deze vesting, die thans van alle kanten ingesloten is door eene aanzienlijke Russische magt, en zoowel van de land- als van de rivierzijde aangetast, en door Russische kanonneerbooten en door de op de naburige eilanden opgerigte batterijen beschoten wordt, het niet lang meer zal kunnen houden, verlaten als zij schijnt door Omer-Pacha, welke meent haar geen hulp meer te kunnen toebrengen. (Vergelijk onze telegrafische berichten hierachter).

Wij hebben ook nog geene nadere bijzonderheden, omtrent het reeds door ons gemelde diplomatische nieuws, betreffende de mededeeling aan de Weener conferentie, van de beide tractaten tusschen Oostenrijk en Pruisen en tusschen Engeland en Frankrijk, omtrent het ten gevolge van deze mededeeling opgemaakte protokol, en omtrent het congres der staten van middel-Duitschland te Bamberg, dat den 26sten aldaar bijeen gekomen is. Omtrent deze bijeenkomst zijn allerlei lezingen verspreid; sommigen meenen, dat men er niet zoude beraadslagen over de aansluiting aan de Oostenrijksch-Pruisische overeenkomst, maar alleen over den vorm der aansluiting; volgens anderen zouden de staten van den tweeden rang aldaar besluiten, dat men niet zoude antwoorden op de uitnodiging, om elk in het bijzonder zich aan de overeenkomst aan te sluiten, maar verlangen, dat al wat tot deze zaak betrekking had, aan de bondsvergadering ter beslissing werd overgelaten. (Zie hierboven onder Frankfort).

De jongste berichten uit Duitschland hebben te Parijs zoo groote gerustheid te weeg gebragt, dat men zich aldaar niet alleen vermeidt in het vooruitzigt van een gunstigen afloop der krijgsvrigitingen aan den Donau, in de Zwarte of Oostzee, maar dat men zich zelfs vleit met een aanstaanden, ja zelfs eerste-daagschen vrede. Voortaan, zegt men, kunnen Pruisen en Oostenrijk beschouwd worden als éene lijn te trekken met Frankrijk en Engeland tegen Rusland; Oostenrijk en Pruisen zullen door geheel Duitschland op dezen weg gevolgd worden; ja ook de Skandinavische staten worden zoowel door de algemeene stemming als door den invloed van de beide wettelijke mogendheden tot deelname aan den oorlog medegesleept, zoodat Rusland van het Noorden tot het Zuiden door al de legers van Europa bedreigd wordt, en de Czaar, door deze ontzaglijke krachtsontwikkeling verward en de onmogelijk van eene langere worsteling begrijpende, onverwilt aanbiedingen zal doen tot het sluiten van den vrede of het oork om aan nieuwe vredes-voorstellen leenen. Wij behoeven nauwelijks te zeggen, dat al deze fraaije verwachtingen, zachtst genomen, hoogst overdreven zijn. Hoe het zij, de regeringen der oorlogvoerende staten schijnen voor als nog weinig te bouwen op de vreedelievende verwachtingen en zich met kracht ten oorlog toe te rusten. Men verhaalde te Parijs, dat het corps landingstroepen, dat volgens sommigen door den vice-admiraal Hamelin verlangd werd, om Sebastopol van de landzijde aan te tasten, niet van de expeditietroepen, die reeds naar het Oosten vertrokken waren, zouden afgenomen worden, maar van die, welke in den omtrek van Marseille bijeengetrokken worden.

De Moniteur van gisteren (zie onze telegrafische berichten van gisteren) meldt, dat de Fransche afdeling onder de generaal Forey, en een regiment Engelsche zeesoldaten, den Piraeus voorloopig zullen bezetten. Een gerucht, dat eergisteren avond te Parijs in omloop was, meldt, dat eene telegrafische depeche uit Athene was ontvangen, volgens welke Koning Otto aan het ultimatum van Frankrijk en Engeland had toegegeven en verklaard, dat zijne regering bereid was om alle noodige maatregelen te nemen, ten einde zijne onderdanen te verhinderen de opstandelingen te ondersteunen.

In de zitting van het Hoogerhuis van eergisteren heeft de markies v. Clanciarde de aandacht gevestigd op de overeenkomst tusschen Oostenrijk en Pruisen, welke hij dubbelzinnig noemde en welke ter gunste van Rusland uitgelegd kon worden; ook vroeg de markies inlichtingen omtrent het gerucht, dat een tractaat tusschen Rusland en Perzie zoude gesloten zijn. Lord Clarendon antwoordde, omtrent de bewuste overeenkomst, dat den 23sten te Weenen eene additionele overeenkomst gesloten was, welke men in Engeland nog niet had ontvangen; het sluiten van een tractaat tusschen Rusland en Perzie werd door de Engelsche regering betwijfeld. (Zie ons telegrafische bericht hierachter).

De Weener Presse meldt uit Konstantinopel van den 15den, dat lord Raglan den 16den en prins Napoleon den 17den of 19den naar Schumla zouden vertrekken.

Volgens berichten uit Sebastopol van den 14den hadden de Russische schepen die haven nog niet verlaten en kruiste de Engelsch-Fransche vloot nog steeds voor die stad, zonder tot dus ver haar aangetast te hebben.

Een brief uit Odessa van 16 Mei meldt, dat de vlootvoogden der vereenigde smaddeelen, in een brief aan den generaal Osten-Sacken, de uitwisseling der gevangene bemanning van het gestrande schip de Tiger gevraagd hadden tegen gevangene Russen. Osten-Sacken antwoordde instructiën van den veldmaarschalk Paskiewitsch te moeten afwachten, waarop de admiralen den 20sten als termijn stelden voor een bepaald antwoord, en dreigden, als de gevangenen op dien dag niet uitgeleverd waren, Odessa in puin te zullen doen verkeeren.

Sedert den 12 Maart tot de laatste berichten heeft de Keizer van Rusland 54 rescripten uitgevaardigd met bevelen aan de hoogste bewindvoerders over de land- en zeevaart, buitendien 5 rescripten met betuigingen van tevredenheid, 20 met betuigingen van dank ter zake van krijgsmaatregelen, gedane aanbiedingen, enz. De dames, welke inzamelingen ten behoeven der soldaten gedaan hebben, alsmede hare dochters zijn tot hof- of eere-dames van de Keizerin benoemd.

Het *Frankf. Journ.* wil weten, dat de Keizer van Rusland zich op het einde van Juni naar den Donau zal begeven.

Te Weenen wilde men in doorgaans welonderdachte kringen weten, dat het Oostenrijksche kabinet bevredigende inlichtingen aangaande het bijtrekken van Russische troepen aan de noord-oostelijke grenzen des rijks ontvangen had, benevens ook voor het overige geruststellende verzekeringen aangaande de toekomstige houding van Rusland, zoodat men besloten had, dat de *mobiel gemaakte 2de, 4de en 12de legerkorpsen vooreerst nog tot nadere bevelen op hunne standplaatsen zouden blijven.*

Z. M. heeft aan C. F. Lurasco te Amsterdam vergunning verleend tot het aannemen van de onderscheidingsteekenen van de ridderorde van St. Gregorius den Groote, civiele klasse, hem door Z. H. den Paus geschenken.

Bij Zr. Ms. besluit van 22 dezer (*Staatsbl.* No. 81) is bepaald, dat aan de inspecteurs van rijks-politie of hen, die met eenige inspectie in zake van algemeene politie worden belast, zullen worden toegekend reizen en verblijfkosten naar de tweede klasse van het tarief van 15 December 1849 (*Staatsbl.* No. 62).

Dezer dagen is door den Koning aan den korporaal Eenschoten, van het 3de regiment infanterie, toegekend de bronzen medaille, ingesteld bij Zr. Ms. besluit van 12 Dec. 1841, No. 72, wegens eene door hem met levensgevaar volbrachte redding.

Het heeft den Koning behaagd, aan den Portier P. Landers, bij de huzarij van 's rijks magazijnen van oorlog te Delft, te verleenen eene gratificatie van f 15 en een eervol getuigschrift, ter zake van eene door hem met levensgevaar volbrachte redding.

Z. M. heeft aan J. A. de Vuller, te Gorssel, vergunning verleend tot oprigting eener naamloze vennootschap: de administratie van den grindweg van Gorssel naar Bathmen.

Volgens een bericht van Zr. Ms. consul te Emden, heeft de Landdrost Aulich, bij eene publicatie van 17 dezer, bevolen dat van dien dag af geen hoornvee uit het Rheidderland over de Ems mag vervoerd worden, zonder van overheidswege goedgekeurde gezondheids-attesten van toegelaten veeartsen. De overtreding van het verbod wordt met 50 Rth gestraft. Bijzondere mededeelingen van dienzelfden consul heeft de ongunstige weêrgesteldheid in die streken een nadeeligen invloed op de veldgewassen uitgeoefend. Men verwacht evenwel, vooral wegens de sedert eenige dagen verbeterde luchtgesteldheid, een goeden oogst van koolzaad, en de wurm, waarmede dat gewas vroeger bezet was, schijnt tot nu toe weinig nadeel te hebben veroorzaakt.

De landelijke feestviering ter herdenking aan het *Rembrandts-feest* op gisteren avond in het Park, werd, niettegenstaande het gure weder, door een talrijk publiek bijgewoond. De buitengewone tuin-decoratie en schitterende verlichting, alsmede de uitvoeringen van het harmonie-orkest droegen de algemeene goedkeuring weg.

Te Zutphen heeft de vrijzinnige kiezersvereniging *Redding door Bezuiniging* met eenparige stemmen tot haren kandidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer geproclameerd: den Hr. Mr. W. H. Dullert.

De Hanoversche regering heeft, op 22 dezer, aan den Heer A. Ruysenaers, voor twintig achtereenvolgende jaren uitsluitend concessie verleend tot den aanleg en de exploitatie van een onderzeeschen telegraaf tusschen Hanover en Engeland. Voor 1 September 1855 zal deze telegraafverbinding moeten tot stand gebracht zijn.

's GRAVENHAGE, 27 Mei. Ten opzichte van den in der tijd alhier en elders zoo veel gerucht gemaakt hebbenden vermeenden diefstal van effecten, waarin zoo geheel ten onrechte de Heeren V. B., door overijling en overdreven ambitieus betrokken en na onderzoek, met terug-gave dier effecten als hun eigendom, in vrijheid gesteld werden, vernemen wij van goederhand dat door de Heeren V. B., eene klage wegens lasterlijke aanbrenging is ingediend tegen zekeren alhier welbekende notaris en van valscheid in geschriften tegen zekeren commissaris van politie te A.

* ROTTERDAM, 27 Mei. De roei- en zeilvereniging de Maas zal Zaterdag 10 Juni aanstaande eene wedstrijd houden aan de oostzijde der stad, waar een geschikt terrein door het bestuur is verworven, om er een goed gezicht van zeer nabij op te hebben. Het is te hopen, dat goed weder dezen wedstrijd zal begunstigen.

De Engelsche commissarissen voor aardappelen zijn reeds hier aangekomen en ook weder vertrokken; hun bezoek in het Westland toont goeden af trek van genoemde vrucht, waarvan echter voor begin Juni wel geene expeditie zal kunnen plaats hebben. Hoewel later dan gepas-serde jaar, is de oogst niet ongunstig. Van oude aardappelen zijn deze week nog eenige ladingen verzonden.

Heden ochtend zijn per stoomboot Sea Gull de eerste kruisbessen, een 40tal manden (sieves), naar Hull verzonden.

ROTTERDAM, 27 Mei. Heden namiddag is alhier van de werf Rotterdamseh Welvaren, van de Heeren A. van Hoboken en Zonen, met het beste gevolg te water gelaten het viermast schoenerschip Argo groot 300 lasten, gebouwd voor rekening van evengenelde Heeren, onder leiding en toezigt van den scheepsbouwmeester P. H. Kortland. Dit fraaie en uiterst elegant gebouwde schip is bestemd voor de groote vaart en in het bijzonder op de zeilge bouw en belooft oogenschijnlijk aan dat doel te zullen beantwoorden, wat wij en voor de rederij en voor den jeugdigen en kundigen bouwmeester van harte wenschen. Dit vaartuig is het eerste, dat met vier masten onder Nederlandsche vlag zal varen. De Argo zal gevoerd worden door kap. D. Huijzers. Onmiddellijk daarna is de kiel gelegd voor een nieuwen bodem, genaamd Jason, ter grootte van 450 lasten, mede voor rekening van de Heeren A. van Hoboken en Zonen. (N. R. C.)

§ SCHIEDAM, 27 Mei. Heden namiddag ten ruim half vier ure, is van de werf van den scheepsbouwmeester Lindeman alhier, met goed gevolg te water gelaten het nieuw gehouwd campagne barkschip Vrede, groot 250 gemeten lasten, voor rekening van de Hh. IJzermans en van der Driif, te Vlaardingen, en gevoerd zullende worden door kap. J. L. ter Bruggen.

* HELVOETSLUIS, 27 Mei. Heden middag arriveerde alhier en is ter reede geankerd Zr. Ms. stoomschip Amsterdam, komm. kap. luit. J. Spanjaard.

Zr. Ms. schoener Attalante, komm. luit. N. M. J. Kroef, is heden morgen naar de reede gezeild en mede aldaar geankerd.

* NIEUWEDIJEP, 26 Mei. Heden reeds vroeg in den morgen ver-toonde het terrein van de nieuwe koopvaarders schutsluis, door het vrolijk wapperen van ontelbare bontkleurige vlaggen, reeds van verre een regt feestelijk aanzien. Des middags werd de eerste steen gelegd van het metselwerk in bedoelde sluis. De Heer Hoofd-Ingénieur de Kruiff ging bij deze plegtigheid voor en werd daarin gevolgd door de verschillende burgerlijke en militaire autoriteiten, zowel van de marine als van het garnizoen. Het op perkament geschreven proces-verbaal dezer plegtigheid, werd met eenige Nederlandsche munstukken in een looden doos gesloten, onder den eersten steen gelegd, die daarna onder het lossen van geschut en het spelen van Vaderlandsche muziekstukken werd gelegd. De zeer gepaste redevoeringen, bij deze gelegenheid ge-houden, werden met luide toejuichingen door het, in weêrwil van het ongunstige weder talrijk toegestroomde publiek begroet. Na den afdoer-der plegtigheid werd het werkvolk, ruim zestig in getal, feestelijk ont-haald.

Tengevolge eener per telegraaf ontvangen orde, vertrekt Zr. Ms. stoomschip Amsterdam, kap. luit. ter zee J. Spanjaard, heden middag geheel onverwacht van deze reede naar Helvoetsluis; naar men vermoent zal hetzelfde spoedig terugkeeren.

§ ZUTPHEN, 23 Mei. Wij hebben inzage bekomen van de verslagen omtrent den toestand van sommige gemeenten onzes vaderlands over het afgelopen jaar 1853. De meesten daarvan zijn van louter plaatselijk belang en kunnen moeilijk de aandacht van het Nederlandsche publiek boeien. In dat van de gemeente Arnhem nogtans troffen wij een paar hoofdstukken aan, die opmerkzaamheid verdienen, te weten het 4de (*geld-middelen*) en het 6de (*medische politie*). Het eerstgenoemde behelst een betoog over het groote belang, om voor eene stad als Arnhem, welke dagelijks door zoovele vreemdelingen bezocht wordt, van consumptieve middelen belasting te kunnen heffen, in welke zij onmerkbaar en eigen-willig dragen. Het bestuur der Geldersche hoofdstad schijnt met die belasting bijzonder te zijn ingenomen en ziet in eene overbrenging der belasting op de meer bemiddelden, tot ontheffing der mindere volksklasse, groote bezwaren, terwijl het consumptieve stelsel in die gemeente, bij langdurige gewoonte, „doelmatig, ongestoord en productief“ werkt. De conclusie van dit betoog is eigenlijk, dat Arnhem de consumptieve be-lasting niet kan missen. Volgens deszelfs begroting schijnt dit ook in der daad het geval te zijn, hoeczer wij wel eens meenden gehoord te

hebben, dat, wanneer die stad nu nog al hare eigendommen van voor-heen (b. v. uitgestrekte weilanden, thans zoo hoog in prijs) bezat en welke zij verkocht heeft, de opbrengsten dier bezittingen ruimschoots voldoende zouden geweest zijn, om de groote uitgaven, welke zij, vooral thans, te doen heeft, te daken.

Het andere hoofdstuk (*algemeene gezondheidstoestand en ziekte-karakter*) bevat een zeer uitgebreid geneeskundig rapport, hoedang voorzeker in weinig gemeente-verslagen zal worden aangetroffen. Hetzelve geeft van elke maand de wind-richting, den thermometer en barometer-stand en de juiste omschrijving der verschillende in die maand geheerscht hebbende ziekten; benevens een verhaal omtrent den toestand van elk der door de cholera aangetaste personen. De uitvoerigheid van dit rapport maakt het zeer belangrijk voor deskundigen; men zou het evenwel eerder in een geneeskundig tijdschrift dan in een gemeente-verslag zoeken, en het 6de hoofdstuk zal voor de verslaggevers (het bestuur) wel tamelijk onverstaanbaar zijn. Wij kunnen echter niet nalaten de zinsnede terug te geven, waarmede hetzelfde besloten wordt en die dus luidt:

„Ten slotte vermelden wij nog, dat een geval van vergiftiging bij een kind is waargenomen; te weeg gebragt door het zuigen op gekleurde speelgoed. Hieruit blijkt op nieuw, hoe treurig het in ons land met de „geneeskundige politie gesteld is.“

Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken, die, volgens de gemeente-wet, een exemplaar van het verslag ontvangt, zou deze zinsnede wel eens ad notam mogen nemen.

Volgens hoofdstuk 15 gaan de Arnhemsche paarden- en beestenmarkten en kermis vooruit; wij hebben wel van het tegendel gehoord. Hetzelfde hoofdstuk verklaart, dat de handel in tabak geene meerdere uitbreiding erlangde en dat de uitvoer van dat artikel naar het koninkrijk Hanover, nu ook dit rijk tot het Duitsche tolverbod is toegetreden, zoo goed als ondoenlijk is geworden. De verslaggevers meenen uit dien hoofde te moeten herhalen, dat bij het sluiten van handelstractaten de aandacht der hooge regering op dat punt behoort gevestigd te blijven, ten einde de verkoop van gezegd artikel niet zeer door hooge inkomende regten bij den vreemde belemmerd worde.

* LEEUWARDEN, 27 Mei. Eergisteren ochtend ten 4½ ure is de eerste bediende op een koopmans-kantoor alhier, met zijne vrouw, kind en de min, de laatste heimelijk uit deze stad vertrokken, met zich nemende eene som van f 3,300 ongeveer, die hij van zijnen patroon in kas had. Deze laatste ontdekte den diefstal eerst gisteren, daar hij zich eenige dagen buiten de stad had bevonden. Het gezin heeft zich naar Harlingen, en vandaar verder naar Holland begeven.

* GRONINGEN, 27 Mei. Gisteren werd alhier de algemeene voorjaars-vergadering gehouden van de vereniging tegen het pauperisme, enz. Ook nu werden daar weder belangrijke zaken behandeld, als: de land-verhuizing naar Suriname en de Hollandsch Afrikaansche republiek; het aankweken van onbemiddelde jongens voor de zeevaart; de zaak der konijnenfokkerij; het beplanten der wegen met vrucht- of andere boomen, en vele andere zaken meer.

Thans wordt door die vereniging ook verzonden het uitvoerig pro-gramma met concept-beantwoording der punten van behandeling van het eerste congres over het armwezen, dat alhier zal worden gehouden op den 26 en 27sten Junij e. k. De belangstelling in deze zaak moet tot dusver zeer groot zijn.

Bij een onweder dat gisteren namiddag hier heerschte, is de bliksem geslagen in eene boerderij niet verre van deze stad. Het perceel is ge-deeltelijk verbrand.

* GRONINGEN, 27 Mei. Heden promoveerde aan deze hoogeschool in de letteren en besp. wijsbegeerte, de Heer R. K. Homan van Kol-derveen, na de verdediging eener disputatio de *homine deorum potestate subjecto, qualis in Iliade et Odyssae describitur.*

Heden morgen is alhier van de Noorderwerf van stapel geloopt het kopervast schoenerbarkschip, groot plus minus 160 ton, genaamd Groot Zeewijk, gezagvoerder kapitein Homan van Garnwest.

* GRONINGEN, 28 Mei. Als ten vervolge op hetgeen wij in der tijd dienaangaande in dit blad hebben medegedeeld nopens het eten van paardenvleesch alhier, kan strekken hetgeen in de algemeene vergadering van de vereniging tegen het pauperisme alhier, eergisteren door den Heer Ali Cohen werd medegedeeld, als het resultaat van zijne onderzoekingen daaromtrent, en waaruit blijkt, dat dezen winter althans het paarde-vleesch hier bij duizende ponden door den minderen man is gebruikt, dat het tegen 3 a 4 c. het ½ N. pond een zeer goed artikel was, dat zeer waarschijnlijk ook veel paardenvleesch wordt gegeten, dat afkomstig is van dieren, die door ziekten zijn gestorven, en dat hier ook van dat vleesch geroekt wordt, om het later, denklijk onder een anderen naam, in den handel te brengen. Wijders is gebleken, dat ook het artikel katten zeer gewild was, hebbende men voor de rompen, naar mate van de vetheid der dieren, 5 a 10 c. betaald, zóó dat door een enkel huisgezin b. v. niet minder dan eenige honderd afgestroopte katten werden opge-kocht, in den schoorsteen geroekt en vervolgens regelmatig opgegeten. Het kwam niet twijfelachtig voor, of bij naauwkeurig onderzoek zou men in andere groote steden van ons land dezelfde ervaringen kunnen opdoen, ervaringen die voor de kennis van den waren staat der volks-voeding in ons land als alleziens belangrijk moeten beschouwd worden.

* MEPPHEL, 27 Mei. Z. M. heeft aan den raad alhier magtiging verleend tot onderhandeling met het bestuur van Amsterdam, om het re-glement en tarief van het beurtveer tusschen beide steden te wijzigen.

* 's HERTOGENBOSCH, 27 Mei. De beeldhouwer F. Donkers Reinh-Hz., alhier, heeft met erkenntenis voor de eerste opleiding welke hij aan de Koninklijke school voor nuttige en beeldende kunsten in deze stad genoot, de regering van 's Hertogenbosch aangeboden, een standbeeld te vervaardigen ter grootte van 6 Rijnlandsche voeten in gips, voorstellende een der beroemde mannen, welke de stad op-leverde, hetzij van den vermaarden wis- en natuurkundigen Willem Jacob 's Gravesande, geboren te 's Hertogenbosch in 1688, of van een ander ter keuze der regering, om geplaatst te worden in een der lokalen van het stadhuis of elders, waar de regering dit zal goedvinden.

* ROOSENDAAL, 27 Mei. Naar wij vernemen is het dezer dagen bepaald geworden, dat te dezer plaats het kantoor gevestigd wordt voor de in- en uitklaring, langs den spoorweg met België. Bereids moet digt bij het station de plaats aangewezen zijn, alwaar het daarvoor benoo-digde gebouw zal worden opgetrokken.

INGEZONDEN STUKKEN.

KONINKLIJKE WEDSTRIJD VOOR DEN HANDBOOG VOLGENS HET VERLANGEN VAN Z. M. DEN KONING VOOR GEHEEL NEDERLAND IN 1854 TE HOU-DEN IN NOORD-BRABANT.

Uit de gedane keuze der commissie ter aanwijzing van de plaats voor den dit jaar te houden grooten Nationalen Wedstrijd voor den Handboog in deze provincie, valt het niet te ontkennen, dat ten deze met neven-bedoelingen is gehandeld en men meer het plaatselijke belang dan het algemeen genoeg heeft op het oog gehad; van de 13 benoemde leden dier commissie, zijn er 7 uit het arrondissement Breda en 3 uit Tilburg.

Hoezeer nu Breda een lustoord kan genoemd worden, en bekwaame lokaliteit en door zijn Valkenburg eene aangename wandelplaats in zich ver-cenigt, moet het echter gezegd zijn, dat die stad aan de uiterste grens des rijks gelegen is, terwijl Tilburg door zijne bekrompen lokaliteiten tot het houden van een grooten Wedstrijd minder geschikt is; beide plaatsen zijn daarenboven om den verren afstand, bijzonder voor de Schutterijen uit de provincien Friesland, Groningen, Overijsel, Drenthe, en ook voor Noord-Holland daartoe minder verkieslijk.

Wij vrouwen dat de benoemde commissie bij het doen harer keuze van de plaats voor den Wedstrijd vooral zal bedenken dat het hier eenen Wedstrijd geldt voor al de Schutterijen van Nederland, en men het de Schutterijen, indien zij genegen mochten zijn om deel aan dat Concours te nemen, zoo gemakkelijk mogelijk moet maken, wat den afstand betreft, en de gemakkelijkste gelegenheid der land- en waterwegen derwaarts aangaat. Wij hechten ons aan geene plaats, indien de te doene keuze bewijst, dat zij geschikt is, hebben wij daarmede vrede, wij durven echter in het midden brengen, dat de hoofdstad van Noord-Brabant bij onderscheidene gelegenheden heeft bewezen, in het geven van dergelijke feesten op de hoogte te zijn; buiten de societeit de Unie, worden daar ook nog het Casino met eene ruime prachtige zaal en grooten tuin en de societeit de Harmonie aangetroffen. 's Hertogenbosch heeft daarenboven voor, dat die stad door hare menigvuldige gemeenschap, zoo te land land als te water, gemakkelijk en minder kostbaar te genaken is.

Wij zagen ook vroeger dat de stad 's Hertogenbosch, op de feesten der schutterijen prijs stellende, daartoe eene ruime subsidie uit de stads kas verleende; ook nu zal die stad niet achterlijk blijven, daar het een Koninklijk Concours geldt, om daartoe het hare bij te dragen.

Eenige Schutterijen uit Noord-Brabant, welke om den verren afstand, zich te Tilburg niet hebben kunnen vertegenwoordigen, en wier volmagten op andere men niet heeft willen aannemen,

AMSTERDAM, 27 Mei. Een bezoeker van den Haarlemmermeer-polder wenscht, dat men eene overdekte of onoverdekte trekschuit aan-legge tot vervoer van passagiers van Halfweg Haarlem naar Slieden, langs de Ringvaart, in correspondentie van en naar den spoorlijn op Amsterdam. Dit zoude vele bezoekers daarheen lokken. Indien deze

schuit, aan de Lijnden aanlegde en er dan tot stand kwam een tweede trekschuitenvoer, hetwelk in de Meer langs de hoofdvaart tot aan de kruisvaart, en zoo verder vice-versa voer, en dan nog een trekschuitenvoer, langs de kruisvaart, dan bekwaam men eene geheele communicatie in den Meerpolder. Dit zoude stellig goede rekening geven. Men sla het oog op de kaart en men zal die behoefte erkennen. Dat dan ieder Inge-land van de verkochte ca. 10,000 bunders en van de onverkochte ca. 6600 bun-ders, ten algemeenen nutte daartoe, bij wijze van premie, aan de onder-nemers 25 a 50 c. per bunder bijdragen, (de latere straatwegen en tollon zullen wat meerder kosten). De vooruitgang in de Meer is gelukkig; vele voorbeelden tref men daarvan, reeds zijn de gronden uitgegraven tot het beheeren voor een gebouw op land, dat pas vier dagen vroeger verkocht was, en hoe spoedig zal men kerken, schoolgebouwen en politie-kantoren zien verrijzen. Het is den Hollander gegeven van water land en van land water te maken. Zulke vooruitgang in den geest des tijds is verblijvend, doch een ander teken des tijds, als men dat ook voor-uitgang wil noemen, is treurig en ik geloof, dat Mozes en Jozua het te dier tijd beter wisten, toen zij beschikkingen maakten wegens de begraafplaats van hun geboorte; waarom denkt de commissie niet alzo. Gedoogen zij, dat men van de kerkhoven, die van vroegeren tijd in de Meer gevonden worden, de menschenbeenderen opgraaf, welke worden verkocht om verbrand te worden, dat de asch in den wind verstuift.

Aan de Redactie van het Algemeen Handelsblad.

Wanneer het voor den landbouwer nuttig is te achten, in andere gewesten de onderscheidene wijzen van bebouwing na te gaan, zoo zal dit onderzoek eerst dan vruchten dragen, wanneer de verkregen kennis aan het algemeen wordt medegedeeld. Het is uit dit oogpunt, dat wij de vrijheid nemen, UED. het volgende kenbaar te maken.

Ofschoon de provincie (Friesland), alwaar wij woonachtig zijn, zeker niet onder de achterlijkste in den landbouw mag genoemd worden, zoo joegen de in andere provincien, en voornamelijk in Holland, onlangs gemaakte indijkingen en droogmakingen ons ten deure uit, om, het nieuws of liever de nieuwste toepassingen op den landbouw, welke, zoo als men ons gezegd had, daar meer en meer werden ingevoerd, eens te bezichtigen. Wij bezochten achtereenvolgens de Haarlemmermeer, den Anna-Paulowna-polder en den polder Waard en Groet.

Eigenlijk gezegde nieuwe inrigtingen en wijze van bebouwing zagen wij in de twee eerstgenoemde niet. De Haarlemmermeer bevat ontegenzeggelijk goede gronden, ofschoon de wijze van bebouwing, in verband met den korten tijd, dat die grond boven water ligt, ons voorkwam alsof men er te spoedig vruchten van wil trekken, en dat men den vijand van den landman, dat is het veul, wat te weinig heeft geteld, waardoor men dit jaar op den oogst niet veel rekening schijnt te kunnen maken. Het kwam ons voor, dat indien men sommige percelen gebrakkt had en vervolgen met wintergraan bezaaid, de oogst waarschijnlijk het gemis van een denkbeeldigen oogst zoude vergoed hebben. In het algemeen kwam het ons voor, dat de theorie over licht, lucht en warmte nog weinig beoefenaars vindt in het vak van landbouw, evenmin als de landbouw-schei-kunde nog genoegzame ondersteuning schijnt te vinden.

Bij onze reize naar den Anna-Paulowna polder hadden wij onzen weg genomen over Alkmaar en maakten bij onze komst in het zandige ex-nog wel stuifzandige gedeelte van dien polder de opmerking, of men dit stuiven niet veel zoude wijzigen door het land in kleine stukken, b. v. van 2 bunders, te leggen en den grond uit de greppels te bezigen tot wallen om dezelve heen, en daardoor de noodige luwte en warmte te verkrijgen, zooals wij zagen, dat in de omstreken van Castricum, Limmen en, zoo als men ons zeide, aan den geheelen Geestkant in ge-bruik was.

Wanneer in het meer kleiachtige deel, door bewerking, meerder lucht in den grond zal zijn gekomen, zal dit ongetwijfeld beste vruchten opleveren.

Het aangenaamste was ons bezoek in den polder Waard en Groet, alwaar de gewassen een schoone kleur hadden; vooral schijnt de meekrap aldaar goed voort te willen, en hoorden wij zelfs van een werkm-an uit Zeeland, dat, wat den uiterlijken wasdom betreft, dezelve de meekrap bij hen evenaarde, ja zoo niet overtrof. Men had ons verwezen, zowel wat inrigting, werktuigen, als wijze van bewerking betreft, naar den burgemeester van Winkel, den Heer Frederik Stuurwerts, en dit heeft onze verwachting ver overtroffen.

Om al hetgeen wij zagen uitvoerig te beschrijven, zoude welligt een bekwaam schrijver gevorderd worden, doch het is overwaardig, om daar eens te gaan zien, en uit een landbouwkundig oogpunt zal niemand daar onvoldaan weg gaan. De wijze van bemesting, behandeling van den mesthoop, stalling en voeding van het vee, de bijenbouw met daartoe noodige werktuigen, dorsch-machines en bergplaatsen, kwamen ons voor op eene alledoultreffendste wijze te worden behandeld en in-gerigt en wij hebben aldaar ruimschoots voldoening gevonden voor onze, zoo wij het noemen, wetenschappelijke reize.

Wij zijn met alle achting Mijnheer de Redacteur

U. E. D. Dienaren:

AMSTERDAM, 18 Mei 1854. Twee Friesche Landbouwers.

DE BAD-IRIGTINGEN (WASSERHEIL-ANSTAL-TEN) BIJ BOPPARD AAN DEN RIJN.

In het tijdschrift *Nederland*, 1854, No. 5, is een goed, levendig ge-schreven stukje: *Enige Maanden te Boppard*, van eenen ex-patient. Het kan voor velen, die door hunnen geneesheer derwaarts gezonden worden, nuttig zijn, dat hun de volgende aanwijzing, aldaar gevonden, vooraf be-kend worde; (de aanstaande badgast stapte aan land) Bl. 29, 30: „Für's Mühlbad?“ vroeg de kruijer, die mijn pakkaadje had opgenomen. — „Neen, voor Marienberg,“ was mijn antwoord.

„Ik had later gelegenheid, om zeer dikwerf dezelfde vraag aan aankomende reizigers te hooren doen, want de aanlegplaats der stoombooten was voor ons een geliefkoosd plaatsje. Het verwonderde mij, nooit te hooren: *Für Marienberg?* Ik vroeg daarom eens wat de oorzaak hiervan was. Men zeide mij, dat de directie van het Mühlbad den kruijer voor elken badgast, dien hij brengt, eene kleine belooning geeft. Het bevreemde mij hier, dezelfde praktijk te zien uitoefenen, die, zoo als men beweert, op groote schaal wordt gedreven door verschillende eigenaars, zelfs van de eerste hotels aan den Rijn.

„Deze manier van handelen kan intusschen voor den aankomenden badgast zeer onaangename gevolgen hebben; want daar Marienberg eene oude en bekende bad-irigting is, het Mühlbad daarentegen menigen geneesheer welligt niet eens bij naam bekend is, zoo is het zeer ligt mo-gelijk, dat deze zijnen patient beveelt naar Boppard te gaan, in de on-derstelling, dat daar alleen de bad-irigting Marienberg bestaat. Zoo kan men zeer goed daar te regt komen, waar men niet wezen wil, of niet wezen moet. Voor patienten is het derhalve zeer belangrijk, om over dit punt met hun doctor te spreken, en bij hunne aankomst te Boppard op het hierboven gezegde te letten.“

NB. Bl. 30 ald. staat: doctor Duiner, lees: Diemer.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 27 Mei. *Tarwe*: 155/2 c wtb. Pools. f 490; 165/2 c Bovenl. Ris f 470; 163/2 c R. Amerik. f 455. — *Rogge*: 152/2 c Pommer f 340; 142/2 c Arch. f 308. — *Garst*: 134/2 c Windau f 250. — *Lijn-zaad*: 108, 109 c Libau f 300 bij partij.

LEYDEN, 27 Mei. Boter van f 38 tot 43 a 44.

LEEUWARDEN, 26 Mei. De aanvoer van *Tarwe* was heden gering en daarvoor, zoo voor binnen- als buiten. verzending goede vraag zijnde, werden vorige prijzen gereedelijk ingewilligd, als: 126, 128 c puike f 13.50, 90, 122, 124 c knappe f 12.75, 13.10, en 120, 122 c ordin. f 12.20, 45. Roode weinig aangeboden en 127, 129 c voor f 13.50, 14 ver-kocht. — *Rogge* vooral in de buitenl. soorten met weinig begadigde koopers en in de nieuwe alleen bij gerijven te plaatsen, verkocht 122, 124 c n. inl. f 10.65, f 11 en 117, 118 c buitenl. voor f 9.60.65 aangeboden zonder koopers te vinden. — *Boekweit* in de Holst. soorten genoegzaam ter veil en de vraag beperkt zijnde, kon men bezaaijlijk tot vorige prijzen op-ruimen, als 119, 122 c Holst. f 8.60.85; 117, 119 c dito f 8.35.40.50 n. kwal. en 119, 122 c Vries. Zand nom. f 9.20.30 tot 9.50 n. kwal. — *Winter-Garst* bij geringen aanvoer tot ruim vorige prijzen aan onze pel-ders te plaatsen, als: 104, 105, 106 c puike f 6.20.50. Lightere soorten voor voerage van f 5.50 tot 6. — *Haver* ongeveer als voren, met minder kooplust, verkocht: 84, 88 c fijne f 5.40.60.70; 74 c ord. Voor f 4.60.80 en geringere soorten f 4.25.50 naar wigt en kwaliteit. — *Groene Eruten* in mooie puikkokende soorten van f 10.75 tot 11 ver-kocht en geringe dito f 9.75 a 10.40. — *Koolzaad* puik f 12.50. — *Lijnzaad* tot ongeveer vorige prijzen wel te plaatsen, als puik f 12.25 en geringere soorten f 10.75, 11.25 n. kwal. — *Boter* f 37.

Op de veemarkt had heden minder aanvoer dan de vorige week plaats. De prijzen der koeijen en vette kalveren waren iets hooger en de aan-wezige voorraad ging vlg van de hand. De prijzen der schapen waren flauw. In varkens was de stemming eenigzins beter.

GRONINGEN, 26 Mei. Door de op gisteren plaats gehad hebbende feest-dag, was heden de aanvoer uiterst gering en de vraag ook meestal van weinig betekenis, benoedigen hebben bij kleinigheden nagenoeg de vorige prijzen besteed; alleen voor witte *Tarwe* en witte en zwarte *Voer-Haver* wat meer begeerte, doch *Koolzaad* stil en de *Raapolie* flauwer; tot f 36 en f 36½ is gedaan. Lijnolie f 36½.

ANTWERPEN, 27 Mei. In Rijst zijn sedert gisteren ca. 900 b. gep. Aracan en 100 v. Carolina afgedaan. — Van Brazil *Koffij* werden ca. 200 b. verkocht. — *Huiden*: In veiling heft men verkocht 937 stuks gedr. Buenos-Ayres en Montevideo van 37 a 95 c.; 326 st. gezoute dito van 23 a 52 c.; 577 stuks Schapenvellen a 45 c. per stuk; 846 st. O. I. Kalfsvellen van 35 a 69 c.; 2332 st. dito Buffels van 31 a 48 c., en 50 gedr. Paardenhuiden a 4 fr.

BORDEAUX, 24 Mei. Heden heeft eene toewijzing plaats ge-

naar van roode Wijn, gewas 1853. De volgende prijzen werden be-
donden: 720 v. 407.02 a 471.55 c.; 1294 v. van 397.99 a 423.99, en
1354 v. van 380 a 425 fr.
HAMBURG, 26 Mei. Koffij vast bij aanhoudende afneem voor be-
hoefte. Sedert acht dagen zijn verkocht ca. 5000 b. Brasil van 4 1/2 a 5 1/2,
3300 b. Domingo van 4 1/2 a 4 3/4 sch., 1500 b. Laguayra van 5 a 5 1/2 en
600 b. Mocha van 5 1/2 a 6 1/2 sch. — In Ruwe Suiker had tot op nieuw
iets williger prijzen een niet onbelangrijke omzet plaats. De verkopen
sedert acht dagen bestonden in 1000 k. bruin en geel Havana van 13 1/2
a 18 1/2, 100 can. wit Java tot 17 a 17 1/2, 150 v. Cuba en Portorico Mos-
covados en eene zeilende lading bruin Fernambuc tot geheimen prijs.
Rijst stil. — Huiden zonder noemenswaardigen omzet. — Pepper tot de
verlaagde prijzen met meer orders, Batavia en Sumatra 4 1/2 a 4 1/2, dito
gezifte 4 1/2 a 4 3/4 sch. — Piment blijft gedrukt, Jamaica 5 1/2 a 5 3/4 sch.
Krenten: de voorraad van prima Zantische is zeer verminderd, waardoor
men iets hooger prijs heeft moeten besteden; van geringe soorten zijn
wederom verscheidene groote partijen aan de markt gevonden. — Dro-
gerijen: de onlangs van Para aangebrachte partij Gom Elastiek, ca. 45000 lb
is gisteren tot niet bekend geworden prijs uit de eerste hand verkocht. —
Raapholie loco en op Mei 25 mb. pr. Oct. 23 1/2 a 23 3/4, pr. Mei 1855 23 1/2
mb. — Talk zonder kooplust, gele Peterb. is tot 38 mb. aangeboden. —
Potasch: prima Kasan werd met 18 mb. betaald. — Tin flauw, Banca
13 1/2 sch. — Granen zeer stil en vooral Rogge flauw.

PETERSBURG, 18 Mei. Talk op levering zonder handel en ook geen
prijzen te noteren; in loco is voor het oogenblik niets meer voorhanden. —
Hennep stil en flauw, rein 80 1/2 lb. — Voor Hennepolie zou men geen
hooger prijs dan 2 R. bedingen kunnen. — Rogge zeer flauw; in loco
en per Mei zijn in de tweede hand verkoopers tot 4 1/2 ZR.; tot dien
prijzen is echter in de eerste hand niets te koop en schijnen bovendien
de gecontracteerde prijzen niet alle op hier gebragt te zullen worden.
CEPHALONIA, 17 Mei. Krenten: Men heeft twee schepen bevracht
naar Triest en naar Engeland. Nadat deze hunne lading luiding inge-
nommen hebben, zal onze voorraad van Krenten, gewas 1852/53, nog be-
staan uit 8-900 migliaia. De ziekte heeft in de laatste dagen weinig
vorderingen gemaakt. Men is zeer verlangend den invloed te kennen,
dien de overvloedige regens, welke laatstelijk gevallen zijn, op de plant heb-
ben uitgeoefend. — Wisselkoers op Londen nom. 52. — Vracht naar
Engeland 45 sh, en 10 pCt.

LONDEN, 26 Mei. Koffij: Native met meer vraag tot 42.6 a 43.6. —
Thee zeer flauw, ord. Congo is 10 1/2 p. voor gezond, verkocht. —
Suiker stil en over het algemeen 6 p. lager; heden werd eene lading
van 3000 z. mooi bruin Fernambuc voor eene naburige haven waar-
schijnlijk 19 sh. afgedaan. — In Rijst gaat meer om, echter werden
443 b. in veiling 13 sh. voor goed middel blank teruggekocht. — Piment
lager, 180 b. middelsoort zijn afgegeven tot 5 a 5 1/2 p. — Talk 61.3.

LONDEN, 26 Mei. De aanvoer van vreemde Tarwe was heden zeer
aanzienlijk, doch daar de houders in geene belangrijke prijsvermindering
wilden toestemmen, bleef de omzet onbeduidend. In Garst, Boonen,
en Erwten was weinig handel. Haver 6 p. a 1 sh. lager. Meel iets goed-
kooper.
Aan de veemarkt heerschte heden veel kooplust, geldende puik ossen-
vleesch 4 sh. 8 p. a 5 sh. per 8 pond.
AKYAB, 6 April. Nadat de prijzen van Necranzi Rijst eene ligte
daling onderdonden hebben, is het artikel op nieuw gestegen op 43 a 44 rs.
de 100 paniers. Er worden nog vele schepen verwacht.
CANTON, 9 April. Thee flauw en met weinig handel; in de prijzen
is echter geene verandering. — Cassia begint schaarsch te worden,
men vraagt 20 d. Binnen een maand wordt de nieuwe oogst verwacht. —
Wisselkoers op Londen 5.2.

SHANGHAI, 30 Maart. Thee: groen is 30 pCt. gestegen en tot
deze prijsverhoging heeft men ca. 8000 k. gekocht. In zwarte soorten
hadden diverse omzettingen plaats in terugkoop tot eene verhoging van
1 a 2 taels per pic. — Wisselkoers op Londen 5.9.

Fondsen- en Beurstijdingen.
BREMEN, Vrijdag 26 Mei. Wissel: Amst. k. z. 1303; Dito 2/m. 1294.
LONDEN, Vrijdag 26 Mei. Consols kontant en op tijd 89 1/2 a 90;
Braz. 5 pCt. 97 1/2 a 98 1/2; Dito 4 1/2 pCt. 90 a 92; Buenos-Ayres 5 1/2 a 56; Denem.
3 pCt. 77 a 80; Dito 5 pCt. 99 a 101; Russen 4 1/2 pCt. 81 1/2 a 82 1/2; Dito 5 pCt.
95 1/2 a 96 1/2; Mexik. 3 pCt. 24 1/2 a 25; Venezuela 4 pCt. 23 a 25; Dito Uitg.
1 1/2 pCt. 10 a 11; Grenada 2 1/2 pCt. 17 a 18; Dito Uitg. 6 a 7; Ecua-
dor 3 1/2 a 4; Peru 4 1/2 pCt. 61 a 63; Dito 3 pCt. 43 a 45; Holl. 2 1/2 pCt. 60
a 61 1/2; Dito 4 pCt. 88 a 90; Dito Rijnspoorweg 4 1/2 a 3 1/2 disc.; Spanje
3 pCt. 39 1/2 a 40; Dito 1 pCt. 19 1/2 a 20; Dito Coupons Certific. 4 1/2 a 4 3/4;
Dito Passiv. 3 1/2 a 4 1/2; Portug. 4 pCt. 38 a 39; Sardinie 5 pCt. 83 a 84. —
Wissel: Amst. k. z. f. 11.14 1/2 a 15; Dito 3/m. f. 11.17 1/2 a 17.
De Engelsche fondsen waren heden op nieuw 1/2 pCt. williger, ten ge-
volge van de groote goudaanvoeren en de verbetering van de vastelands-
wisselkoersen. De vreemde fondsen waren, met levendige affaires, over
het algemeen hooger.

Volgens de officiële prijscourant is gedaan: Consols 89 1/2, 90, 89 1/2,
4 1/2 pCt. Brazil. 91, 92; Mexik. 24 1/2, 25; 4 1/2 pCt. Peru 63; 4 1/2 pCt.
Russen 82 1/2; 1 pCt. Spanje 19 1/2; Dito Comité-Certif. 4 1/2.
Het Portugesche financiële agentschap alhier heeft heden in de dag-
bladen aangekondigd: de 20ste halfjarige rentebetaling, verschenen
geveest 1 Dec. 1852, op de Portugesche Annuïteiten van 1843. De beta-
ling heeft plaats op den 1sten Junij aanstaande. Verder is geannonceerd
de betaling op 1 Julij aanst., van de op dien dien dag verschijnende
halfjarige Dividenden der nieuwe 3 pCts. van 1853, alsmede de beta-
ling van hetzelfde halfjarige dividend op alle andere ongeconverteerde
Obligatien en Debentures, op den voet van 3 pCts. rente 's jaars. De
conversie van Obligatien en Debentures, volgens het decreet van 18 Dec.
1852 en de kapitalisatie der 4 achterstallige Coupons, zal nog kunnen
plaats hebben tot den 30sten Junij aanst., als wanneer het tijdstip van
de hervatting van deze operatie zal bekend gemaakt worden.

ANTWERPEN, Zaterdag 27 Mei. Met vrij levendige omzettingen
waren de Spaansche fondsen hooger en de overige vast. De 2 1/2 pCt. Belg.
49 1/2, 50; 4 1/2 pCt. Dito 89 1/2, 90, 89 1/2; 5 pCt. Oostenr. 63, 62 1/2; 5 pCt.
Lomb. 78 1/2; Partial-Loten 410; 1 pCt. Spanje 18 1/2, 19, 18 1/2; 3 pCt.
Dito 35 1/2, 36, 35 1/2 p.
ROTTERDAM, Zaterdag 27 Mei. W. S. 3 1/2 pCt. 58 1/2; Dito 4 pCt. 86 1/2;
Belgie 47; Spanje 1 pCt. 18 1/2; Dito Amort. 4 1/2; Dito Cert. Coup. 4 1/2.

Scheepstijdingen.
Gepraaid, 26 Mei; Dungeness: Twee Anthony's, Klomp, Banjoewangie n.
Rott. - Formosa, Groenewoud, id. n. id. - Bernhard Hertog van Saxon-Wei-
mar, Hazewinkel, id. n. Dordt. - Geertruida Maria, Spiegelberg, id. n. id.

BINNENGEKOMEN.
TEXEL, 27 Mei, Z. W.; China, Appel, Sourabaya. - Oceaan, Doeksen,
Banjoewangie. - Vijf Gebroeders, Dekker, id. - Java Koerier, Rienitz, id. -
Johanna Maria Christina, Nahmens, id. - Passaroeng, Fulbrun, id. - Nijver-
heid, Mooi, id. - Nederland en Oranjer, v. d. Plas, id. - Mentor, Zijlstra, id. -
Derkina Titia, v. Zijp, id. - Jnipiter, v. d. Mey, id. - Henriette Klasina, Hagen,
id. - Lodewijk Anthonie, de Wijn, Tjilatjap. - Adolf Frederik, v. d. Plas,
Saramacca. - Johanna Christina, Andersson, Stockholm.
VLIE, 26 Mei, Z.; Neptunus, Cappen, New-Castle. - 5 Gezusters, Kuiper,
id. - Cornelia, Meijer, Koningsb. - Hendrika Bouwina, Joosten, Anclam. -
Dronningen, Beck, Drobach. - Anna Sophia, de Roth, Hamburg.
HELVOETSLUIS, 27 Mei, W.; Amsterdam, Ned. oorlog stoomschip,
kapt.-luit. 2de kl. J. Spanjaard, Vlissingen. - Witte Corn. de Wit, v. Rossen,
Banjoewangie. - Marianne, Tjebbes, id. - Niels Gylding, Fischer, Reval. —
Voor gaats: Hendrina, v. Marion, Banjoewangie n. Rott.
BROUWERSHAVEN, 27 Mei; Maastroom, Hoogveen Heymans, Ban-
joewangie n. Rott. - Menado, Schaap, Tjilatjap n. id. - President Ram, Ul-
rich, id. n. Schiedam.
Bij DEAL 26 Mei; Susanna Geertruida, Steenveld, Amst. n. Bat.
Bij GOUDSTAART 24 Mei; Prinses Marianne, Rietmeijer, Rott. n. Bat.
SHELDEN 24 Mei; Maria Theresia, Schwede, Schiedam. - Jantina, Olt-
hof, Kampen.
BELFAST 23 Mei; Gezina, de Boer, Rott.
TRIEST 22 Mei; Hendrika Justina, Leeuwe, Amst.
Sr. HELENA 4 April; Dankbaarheid, Postema, Bat. n. Amst. — 5 April;
Formosa, Groenewoud, id. n. Rott.
SYDNEY, 19 Febr.; America, Schuymer, Melbourne, dezelve is 12 Maart
naar Akayab vertrokken. — 2 Maart; Hollands Trouw, Kreye, Londen. —
10 Maart; Alcyone, Haacke, Melbourne. — 13 Maart; Industrie, van Dijk
id. — 18 Maart; Doctrina et Amicitia, Haagsma, Londen.
AKYAB, 8 April; Vrouw Johanna, van Wijk Jurriaanse, Singapore.
BATAVIA, 8 April; Nijverheid, Kerkstra, Amst. - Sara Lydia, v. d. Tak,
Rott. - Gouverneur-Generaal Duymaer van Twist, id. - Admiraal van Kins-
bergen, Glazener, id. - Jan Schouten, Coening Meyer, Dordt. - Orion, Borg-
horst, Sydneij. - Jannette en Cornelia, Veltman, Adelaide. - Ceres, Mellema,
Geelong. - Koophandel, Dupain, Hobarttown. - Macassar, Timmerman, id.
Jacob Roggeveen, Vos van Marken, id. — Voor 10 April; Bantam, Klein,
Amst. - Otto, Flens, Hobarttown. - Agnetha, Crap Hellingman, Adelaide.
Sphynx, Wigan, id. - Dorothea, v. d. Kolk, Melbourne. - Johanna Maria,
Sissingh, Singapore. - Istroom, Steenveld, Liverpool.
BRÉMERHAVEN, 25 Mei; de Jonge Jan, Luken, Amst.
HAMBURG, 25 Mei; Jacoba Gesina, Schuur, Amst. - Onrust, Bol-
meijer, id. — 26 Mei; Elve, Hansen, Rott.
DANTZIG, 23 Mei; Roelina Bissina, de Vries, Sunderland.
BOLDERAA, 22 Mei; Johanna Catharina, Kuipers, Huzum.

UITGEZEILD.
TEXEL, 27 Mei, Z. W.; Lion, ..., Londen.
VLIE, 26 Mei, Z.; 2 Gebroeders, v. d. Veer, New-Castle. - Jane Dunn,
Philips, Sunderland. - Sophie, Tornoe, Archangel. - Jacobus, v. Duin, id. -
Johanna Petronella, Visser, id. - Lumina, Brouwer, id. - Frouwke, v. d. Wal,
id. - Margaretha, Beekman, id. - Henriette, de Boer, id. - Hendrika Hille-
chiena, Kuiper, id. - Stad Steenvijk, Helmers, Memel. - 3 Gezusters, Mulder,
id. - Aukjen, v. Peer, Koningsbergen. - Astroom, Kok, Stettin. - Castor & Pol-

lux, de Vries, id. - Frederikke Elvine, Storm, Odensee. - Odine, Schjerve,
Frederikstad. - Willem I., ..., Hamburg. - Tweelingen Daniel en Wilco,
Kleyn, Avontuur. - de Vriendschap, Nanninga, id.
BRIELLE, 27 Mei, W.; Drie Aurelia's, Evers, Archangel. - Adriana
Veenhuizen, Elseneur.
LONDEN, 25 Mei; Zeilkl. Everdina, Tonjes, Adelaide.
GRAVESEND, 25 Mei; Valparaiso, Kok, Geelong.
LIVERPOOL, 24 Mei; Hillegina Wilkens, Karsies, Livorno.
St. HELENA, 5 April; Amphitrite, Grion, Amst. - Elizabeth Jacoba,
Zeeman, id.
SYDNEY, 11 Maart; Jan Daniel, Rietbergen, Bat. — 12 Maart;
Jannetje, Lupcke, id. — 20 Maart; Hendrik Jan, Wap, id. - Eugenie,
Bargman, id. - Eslafetten, Hofker, Ceylon.
HAMBURG, 26 Mei; Vr. Sjouke, Vos, Fanoe.
DANTZIG, 24 Mei; Annechina Jantina, de Groot, Bremen. - Gesina,
Klooster, id.
BOLDERAA, 22 Mei; Annechina Jantina, Oostr, Rott.

Rivierberigten.
In lading liggende Schepen.
J. Brillmeijer, Aeolus, n. Ludwighafen, Heilbron en Mannheim. - J. M.
Kimpel, Harmonie, n. Mannheim. - J. W. Meeuwens, Niederlein N°. 6, n.
Dusseldorp en Neuss. - W. Keller, Mainz N°. 1, n. Mainz. - H. J. Kamp,
Vliet en Hoop, n. Duisb. - H. Hoogeweg, de Hoop, n. Keulen. - E. J. Beijer,
de Hoop, n. Wesel. - M. Hirschman, Frankfurt N°. 12, n. Frankf. en Coblenz.
Afgew., 27 Mei: J. C. W. Wilson, Köln N°. 4, n. Keulen. - J. H. W.
van Boven, Niederrein N°. 1, n. Dusseldorp en Neuss. - A. Joosten, Frank-
fort N°. 22, n. Frankfort en Coblenz.
ARNHEM, 27 Mei. Rijnhoogte 1 el 7 p. 5 d., gev. 3 d.
KEULEN, 26 Mei. Aangek.: W. Linz, v. Rott., met 2441 c. — Rijn-
hoogte 8 vt. 7 d. Keulsch (8 vt. 4 d. Rijnl.)

Carga-Lijsten.
SCHIEDAM.
NEW-YORK, Express, von Ehren: 5821 bushels Rogge, J. A. J. Nolet;
1 partij Pijpduigen, Houtman en Co.
ARENSBURG, Geertruida, Huising: 1095 tz. Rogge, J. W. van Gent.
ARENSBURG, Afina Agatha, Mulder: 1125 tz. Rogge, J. G. Beukers.
REVAL, Harmina, Brouwer: 66 l. Rogge, J. G. Beukers.
DORDRECHT.
LONDEN, Stad Dordrecht, Stuit: 163 b. Katoen, 149 b. 5 v. Koffij,
4 k. Lacye, 5 k. Indigo, 27 k. Gom, 6 k. Thee, Visser en van de Sande.
ANTWERPEN.
NEW-ORLEANS, Susan, Hincks: 8360 z. Tarwe, H. Scholte en Co.,
1652 b. Katoen, Diversen.
RIO GRANDE, Hydra, ...: 6224 st. Huiden, 12,248 st. Hoorns,
G. en C. Kreglinger.

Aangekomen Passagiers.
BANJOEWANGIE, Nijverheid, Mooi: Meijfvr. de wed. P. Einer.
BANJOEWANGIE, Derkina Titia, van Zijp: Den Heer J. H. O. Han-
sen, offic. van administratie.
BANJOEWANGIE, Henriette Clazina, Hagen: Den Heer J. O. Boulet
en 5 kinderen; den Heer J. F. Sorg, echtgenoot en twee kinderen.

DOOR BUITENGEWONE GELEGENHEID.
LONDEN, Zaterdag 27 Mei. Consols 90 1/2 a 91; Mexik. 24 1/2; Peru
63 a 64; Gren. 6 1/2 a 7; Spanje 39 1/2 a 40 1/2; Dito 1 pCt. 19 1/2 a 20; Cert. 5 a 6;
Passive 4 1/2 a 5; Russen 82 1/2 a 83; 5 pCt. 96 a 96 1/2; Holl. 2 1/2 pCt. 61 a 62;
Dito 4 pCt. 88 1/2 a 89; Sardinie 82 1/2 a 83.
De markt zeer vast met eene neiging tot stijging, en weinig verkoopers.
WEENEN, Zaterdag 27 Mei. Metalliek 5 pCt. 85 1/2; Dito La. B 107;
N. Leening 91 1/2; Bank-Actien f 1205; Loten v. 250 fl. 122 1/2. — Wissel:
Londen f 13.19; Parijs 160 1/2; Zilver 36 1/2.
Vaste markt.
PARIS, Zaterdag 27 Mei. Fransche 3 pCts. 70.10; Dito 4 1/2 pCt.
95.60; Spanje 1 pCts. 19; Dito 3 pCt. 35 1/2.

PER TELEGRAAF.
KOPENHAGEN, Zaterdag 27 Mei (des avonds).
Ten gevolge van zoo even alhier aangekomen geloofwaardige berigten
lag de admiraal Napier jl. Zondag slagvaardig voor Gustavswern.
Den volgenden dag hoorde men eene zware kannonade in deze rigting.

WEENEN, HEDEN, Zondag 28 Mei.
Er is hier een berigt uit Bucharest ontvangen van den 22sten dezer,
te middernacht, bevattende tijdingen uit Kalarasch, welke melden dat
de voorwerken van Silistria door de Russen zijn ingenomen. De kom-
mandant der vesting had een parlementair aan den veldmaarschalk Pas-
kiewitsch gezonden.

PARIS, HEDEN, Zondag 28 Mei.
De *Moniteur* bevat een rapport van den minister van financien, Bineau,
aan den Keizer, waarin wordt te kennen gegeven, dat de leening van
250 millioen de beste uitkomsten oplevert; ofschoon de zesde storting
eerst opvraagbaar was, is reeds meer dan de helft van de 250 millioen
gestort.
De vice-admiraal Baudin is tot admiraal bevorderd.
De *Patrie* meldt, dat een Perzisch gezant te Konstantinopel is aange-
komen, om de voorwaarde te regelen van de active medewerking van
Perzië in den oorlog tegen Rusland.

TEXEL, HEDEN Zondag 28 Mei; binnengekomen: Quatre Bras, Bondix,
Banjoewangie. — Namiddag: Elisabeth Jacoba, Zeeman, Batavia.

EFFECTEN-SOCIETEIT TEN HALF VIJF URE.
AMSTERDAM, Zondag 28 Mei.
Integralen 58 1/2, 59.
Spaansche 1 pCts. 19, 17.
Binnenl. 3 pCts. 35 1/2.
Amortis. 4 1/2.
Portug. 3 pCts. 34 1/2, 35, 35.
Metalliek 5 pCts. 60, 58, 57.
Dito 2 1/2 pCts. 30 1/2, 27.
Peru 60.
Mexik. 22 1/2, 23.
Grenada 16 1/2.
Dito Onbep. 15 1/2, 16 1/2.
Dito Uitgest. 6 1/2, 7.
De handel was heden over het algemeen vrij levendig en de stemming
aangenamer.

ADVERTENTIEN.
Al degenen die iets te vorderen hebben van J. J. VAN EWIJCK
Aanmeer van Publieke Werken, gewoond hebbende te Amsterdam, op
het Amstelgrachtje, worden door den Ondergeteekende uitgenoodigd, tot
het bijwonen eener vergadering van Crediteuren, dewelke gehouden zal
worden op Woensdag den 31sten Mei 1854, des Namiddags ten Een
Ure, in het Locaal het *Vosje*, op het Rokin te Amsterdam.
Tevens worden degenen, welke aan denzelfden J. J. VAN EWIJCK
iets verschuldigd zijn, of van denzelfden Goederen, Boeken of Papieren
onder hunne berusting hebben, verzocht hiervan opgave te doen ten Kan-
toere van den Ondergeteekende, op de Geldersche Kade.
(8273) F. E. DAMMERS, Procureur.

Rusland en Turkije.
GEBROEDERS DIEDERICHS, Uitgevers te AMSTERDAM,
hebben dezer dagen voor het door hen, bij teekening, afgeleverd wor-
dende *Maand- en Boekwerk ONZE TIJD*, dat zoowel door goedkoop-
heid als belangrijkheid algemeen gelezen wordt, bij den Heer E. SPANIER,
Lithograaf van Z. M. den Koning, doen graveren en gratis aan de resp.
Inteekenaars op gemeld Werk, afgeleverd eene
KAART
van het Turksche Rijk
EN AANGRENZENDE LANDEN.
Prijs: Vijf en Zeventig Cents.
Deze, naar de beste bronnen bewerkte uitvoerige Kaart van het Toe-
neel des Oorlogs is, op aanzoek van velen, thans voor het Publiek ver-
krijgbaar gesteld, te AMSTERDAM, bij GEBROEDERS DIEDERICHS,
en voorts bij eenige Bock- en Kunsthandelaren in de voornaamste Steden
des Rijks.
DEZE KAART, a 75 Cents, wordt slechts voor Rekening afge-
leverd en is niet in Commissie te bekomen. (4249)

MAGAZIJN VAN
FRANSCHES
PIANO'S,
BLAAS- EN STRIJK-INSTRUMENTEN
EN NAPELSCHS VIOL-SNAREN.
Op den Singel, N°. 394, bij de Torenluis.
CONSTANTIN DE PROUW maakt aan het geëerde Publick
bekend, dat zijne beide Magazijnen, als op het Singel en te 's Gra-
venhage hoek Plein en Heerenstraat, ruim voorzien zijn van **PIANO'S**,
ERARD, PLEYEL, enz., **PIANO'S** voor Oost- en West-Indien, HUIS-
en **KERK-ORGELS**, bespeelde opstaende en vierkante **PIANO'S** tegen
lage prijzen; groot assortiment van **BLAAS- EN STRIJK-INSTRUMEN-
TEN**, **VIOL-SNAREN** in het groot en klein, een echte **STRA-
DUARIUS** te Koop tegen f 500. (8248)

Boekverkoop bij G. D. BOM.
MAANDAG Namiddag ten Vijf Ure: Werken over **KEBKES-
SCHIEDENIS** en **GODGELEERDHEID, REGTSGELEERD-
HEID** en gedeelte der **GESCHIEDKUNDE**, waarbij het groot
Algemeen Wapenboek van den Nederl. Adel door v. Wevelde, fraai ge-
kleurd; *Polak*, Algem. Geschied.; *Arend*, Nat. Geschied.; *de Vries*,
O. en W. Ind. dingen, enz.
DINGSDAG ten Acht Ure: Al de **AARDRIJKS- EN GESCHIED-
KUNDIGE WERKEN** in Octavo, waaronder v. *Wijk*, *Woordenb.*
met een aantal Platen; *Cook's* Reizen; *Stuart en Kuipers*, de Mensch;
Plutarchus, *Stuart*, v. d. *Aa*, *Woordenb. der Nederl.*; *Wagenaar*, *Bilder-
dijk*, v. d. *Vijver*, Amsterdam; v. *Lenep*, Ned. Geschied.; *Bosscha*,
v. d. *Bosch*, v. d. *Aa* en v. *Eijsinga*, O. Ind., enz.
Ten Acht Ure precies: De **MAHONIEHOUTEN BOEKEN-
KASTEN**. (8260)

MENGELINGEN.
REGTSGEDING IN DE ZAAK VAN DEN
MOORD DES GRAVEN ROSSI.
Gelijk wij voor eenige dagen mededeelden, heeft het hooge hof te
Rome eindelijk, althans voor een gedeelte, uitspraak gedaan in de reeds
zoo geruimen tijd hangende zaak betreffende de bedrivers van den moord
op graaf Rossi. De tekst van het uitgesproken vonnis is nog niet bekend
geworden, doch wij achten het thans reeds niet onbelangrijk, onzen lezers
de zaak te ontvouwen, zoo als de regter van instructie die aan het Hooge
Geregtshof heeft voorgelegd. Het geldt hier de misdaad van Majesteit-
schennis, gepaard aan moord op den persoon van den graaf Pellegrino Rossi,
minister van staet. Ziehier hoe die gebeurtenissen zich hebben toe-
gedragen:

De graaf Pellegrino Rossi, minister van binnenlandsche zaken en van
financien bij den Pauselijken Stoel, werd vermoord op den 15den No-
vember 1848, op welken dag de zittingen van de kamer der Romein-
sche afgevaardigden heropend zouden worden. De kamer hield hare
bijeenkomsten in het paleis, genaamd *della Cancellaria*. De hoofd-ingang
van dit gebouw ziet uit op een vrij groot plein, terwijl er een tweede
toegang is in eene smalle straat, genaamd *Vicolo dei Lentari*. Van
tien ure des morgens af hield de burgerwacht het paleis en de beide toe-
gangen bezet; bovendien werden eenige andere manschappen van hetzelfde
wapen gesteld op de eerste verdieping, bij de deur van de zaal der afgevaar-
digden. Deze laatste kwamen weldra hunne zitplaatsen innemen, terwijl
het korps diplomatiek en een talrijk publiek de tribunes vulden.
Men wist, dat graaf Rossi eene redevoering zoude uitspreken, om de
staatkunde der regering bloot te leggen, en alle wachten den minister
met eene levendige ongerustheid, zoowel op het plein, in het portaal en op
de plaats van het paleis, als op de trappen, waar eene zamengepakte menigte
van allen rang en stand zich verdrong. Onder deze zag men verscheidene
groepen *reducci*, namelijk vrijwilligers uit Vicenza, die bij hunne
terugkomst te Rome zich van hunne, bij den kolonel Galetti gebleven
wapenbroeders hadden gescheiden; laatstgenoemden bleven dienst doen,
terwijl de *reducci* zich eerst na den moord van Rossi tot een legioen
vereenigden; zij waren gemakkelij te onderscheiden door hunne milita-
ire kleeding en de dolk, welke aan hunne zijde hing. Er heerschte een
algemeen gemompel onder deze groepen: «Gij zult zien dat hij niet komen
zal» zeide de een. «Wanneer zal die beul dan verschijnen, dat wij hem
verscheuren kunnen!» riep een ander.

Toen de afgevaardigde Pietro Sterbini, die zich naar de kamer begaf,
het plein della Cancellaria overstak, werd hij met een algemeen gejuich
begroet, en men hoorde de *reducci* zeggen: «Opgestapt, het uur der
wraak is nabij.» Eenige minuten later werd de komst van den graaf
aangekondigd en zestig *reducci* spoedden onmiddellijk naar het paleis en
schaarden zich in twee rijen, van den ingang van het voorportaal tot
aan de eerste trede van den trap. Eene diepe stilte heerschte op het
plein en in het voorportaal, toen het rijktuig des ministers op ongeveer
twee ellen afstands van den trap stil hield. De Heer Rossi bevond zich
in het rijktuig, vergezeld van den ridder Righetti, substituut voor de
financien. Op het oogenblik dat hij er uit steeg, deed zich eensklaps de
verschrikkelijke kreet: *Doodt hem!* met alle kanten hooren.
Graaf Rossi bleef bedaad en trad door de rij van *reducci* voorwaarts,
toen hij, een hevigen schop aan het regterbeen voelende, zich met ver-
achting wendde tot degeen, die hem beleedigd had, zonder daarom zijnen
trod te verzachten of te verhaasten. Doch reeds was het den *reducci*,
door eene gelijkvormige beweging, gelukt hem van den ridder Righetti
te scheiden en in hun midden te isoleren, waarop hij met een dolk in
de linker borst werd getroffen. Op hetzelfde oogenblik viel hij ter
neder en men hoorde verscheidene stemmen zeggen: «het is met hem
gedaan, laat ons vlugten.» De *reducci* verdwenen daarop uit het paleis;
en men verzekerde, dat onder de buiten verzamelde menigte verscheidene
handen zich verheieven, om tot stilte aan te manen, zeggende: «vlugt
niet; het heeft niets te beduiden.»
Rossi werd stervende opgenomen door zijnen dienaar J. Pinadier en
den ridder Righetti en door hen gebragt in het vertrek van den kardinaal
Gazzoli, op de eerste verdieping van het paleis, waar hij eenige
minuten later den geest gaf, zonder een enkel woord te hebben kun-
nen uiten.

De tijding van den moord kwam natuurlijk dadelijk ter oore van de
burgerwacht, aan welke de bewaking van het paleis della Cancellaria
was toevertrouwd, doch geen dezer manschappen maakte eenige de minste
moete, om de schuldigen op te sporen. Dit zelfde was het geval met
de karabiniers (pauzeelike gendarmes) en hun kolonel Calderari, die zich
op het paleis Boromeo, op een paar honderd ellen afstands, bevonden.
De tijding van de misdaad maakte slechts weinig indruk op de afge-
vaardigden, die de komst des ministers afwachten, en zijn rijktuig had-
den hooren aankomen. Eenige afgevaardigden en de leden van het korps
diplomatiek verlieten evenwel, onder het uiten hunner verantwoordiging,
de zaal. De andere afgevaardigden bleven bedaad zitten, en de presi-
dent, advocaat Sturbinetti, opende met de meeste koelbloedigheid de zit-
ting, zonder dat noch door hem, noch door een der tegenwoordig zijnde
ministers, een enkel woord betreffende de zoo even volbrachte misdaad
werd gezegd.

Om der waarheid getrouw te blijven, moet men evenwel erkennen, dat
zoo de bevolking niet openlijk hare afkeuring te kennen gaf, niets, ook
in den avond van den dag, waarop de moord geschiedde, van hare ge-
voelens blijkt gaf. Men mag veellig aannemen, dat de meesten leed ge-
voelens, en sommigen zelfs verontwaardigd waren. De groote meerderheid
der bevolking had dan ook geen deel aan de verfoeilijke manifestatie op
den avond van dien dag, toen de moordenaar van graaf Rossi in
zebruaal door de straten werd geleid, onder de kreten: *Leve de Derde*
Brutus! en onder het zingen op de wijs der toen gebruikelijke volks-
liederen: *Benedetta la mano che Rossi pugnat!* (gezegend zij de hand
die Rossi om het leven bragt). Karabiniers en pauzeelike dragonders
alleen, namen aan dit gruwelijke bedrijf deel. Men zag hen de vensters
der woning van de vrouw en kinderen van het slagtoffer, onder het
aanheffen hunner kreten, voorbijtrekken. Zij waren nauwelijks ten getale
van een honderd vijftig personen, en onder deze geen twintig Romeinen.

Den dag, volgende op den moordaanval, 16 November, brak de om-
wenteling, waarvan deze moord een der noodwendige bedrijven was,
uit. Pius IX, die in zijn paleis belegerd werd en bijna onder zijne oogen
een zijner geestelijken met een kogel had zien doorbooren, meende het
raadzaam, ten einde nog meerdere moorden te voorkomen, zich het nieuwe
ministerie, hem door den zegveierenden opstand opgelegd, te moeten aan-
nemen, tot op het oogenblik dat hij, weder vrij in zijne handelingen
geworden zijnde, als Paus en soeverein tegen deze gewelddadigheden zou
kunnen protesteren. Dit ministerie deed voor den vorm een onderzoek in
stellen naar den moordenaar van graaf Rossi, doch dit huichelachtig spel
werd weldra gestaakt. Het was eerst op den 3den Nov. 1849, na het herstel
van het pauselijk gezag in Rome, dat een ernstig onderzoek dezer mis-
daad werd ingesteld. Er deden zich natuurlijk vele moeilijkheden op,
maar men niet eens wist van welk punt uit te gaan. Doch op den
12den Jan. 1852 stelden de bekendtissen van een der beschuldigten
de regtbank in staat, om een zekerder weg in te slaan. Er kwam allengs
meer licht over de zaak en men kwam eindelijk tot de volgende slotsom:
10. Dat de moord op Graaf Rossi het gevolg was van eene zamen-
zwering, strekkende tot omverwerping van het pauselijk gezag; daar
in den gewoonden en de moed van dien minister den zamenzweers
in den gewoonden.
20. Dat deze zamenzwering, welke vertakkingen had bij de Toskaansche
en Piemontesche volksmenners, zich in Rome zelf talrijke aanhangers
had weten te verschaffen, zelfs onder de soldaten van het leger en de
pauzeelike karabiniers; dat zij drie voorname clubs in de stad had, een
van welke als zijne hoofden erkende: Angelo Brunetti, bijgenaamd
Cicrovacchio, Sterbini, Guerini, Bezzi en anderen, en nu eens

vergaderde in eene herberg van de Straat Ripitta, dan weder op het Spaansche Plein, in de woning van Brunetti, een andermaal in een hooipakhuis van den Vicolo delle Cascine. De tweede club bestond voor het grootste gedeelte uit de deelgenooten van de wijk Monte (van de lagere volksklasse) en hield zijne vergaderingen in de straat Marforio, in den winkel van de ivoordraaiers, Gebr. Facciotti, en somwijlen op andere plaatsen dicht bij het Colisee of de wijk della Regola; de derde club, bijna geheel zamengesteld uit *reducci* van Vicenza en Venetie, onder het bestuur van L. Gardoni, hield zijne nachtelijke bijeenkomsten in den schouwburg Capranica, dicht bij het middenpunt der stad.

30. Dat bij het naderen van den 15den November de drie clubs vereenigd waren, onder het bestuur der hoofden van den volkskring, welke op het paleis Fiano vergaderde; welke hoofden eigenaars of redacteurs waren van de revolutionnaire dagbladen *Contemporaneo*, *don Pirlone* en anderen.

40. Dat de moord van den graaf Rossi voorbedachtelijk was geschied, en dat men tot die misdadig besloten had, omdat de minister, met de hem krachtens de staatswetgeving ten dienste staande middelen, zich wilde verzetten tegen de voornemens van de omwentelings-partij.

50. Dat in eene op den 13den November gehouden vergadering, door Sterbini, Guerini, Brunetti en anderen besloten werd, dat de moordaanslag den 15den zoude beproefd worden en dat de noodige inlichtingen tot uitvoering dezer wandaad en wapenen aan de tegenwoordig zijnde zaamgezwoeren zouden worden gegeven.

60. Dat Sterbini, Brunetti en een ander persoon in den avond van den 14den aan de leden van den populairen kring duidelijk te verstaan gaven, wat den volgenden dag zoude plaats grijpen; dat dienzelfden avond verscheidene hoofden der zamenzwering zich vereenigden op het kasteel Bacpricana met de *reducci*, aan wie de volbrenging van den moord werd opgedragen, terwijl men tevens de juiste plaats en de wijze van uitvoering bepaalde. Zes of acht *reducci* beloofden hunnen materialen bijstand en verbonden zich, om op de plaats tegenwoordig te zijn, ten einde de volvoering van het misdrijf te bevorderen, en des noodig hem, die de stoot zou toebrengen, bij te staan.

70. Dat op den 15den November ongeveer zestig *reducci*, met eene dolk gewapend, zich bevonden op het paleis van de kanselarij, waar den minister de doodelijke stoot werd toegebracht, door een persoon als *reducci* gekleed.

80. Dat de zaamgezwoeren, in hun moorddadig voornemen geslaagd zijnde, zonder eenige hinderpaal of beletsel te ontmoeten, noch van de zijde der gewapende magt, noch van die der bevolking, het plan om zich naar het Quirinaal te begeven en door omverwerping van het pauselijk gezag de aangevangen democratische omwenteling te voltooien, tot den volgenden dag mistelden; dat de moordenaar van graaf Rossi dien zelfden avond in triomf door de stad werd geleid; dat den 16den het Quirinaal belegerd werd, enz.

Uit deze conclusie blijkt, dat de debatten voor het hooft hof hebben gelopen over drie punten.

10. Zamenzwering tegen de persoon van den soevereine en de gestelde regering.

20. Moord met voorbedachten rade op graaf Rossi.

30. Majesteits-schennis, gepleegd gedurende den dag van den 16den November 1848.

De personen, door den regter van instructie, tevens openbaar aanklager, beschuldigd, verdeelden zich in twee categoriën: namelijk de voortvlugtingen en de gevangenen; de eerstgenoemden zijn talrijk.

De gevangenen beschuldigen, zijn ten getale van zestien, onder welke Sante Constantini, oud 24 jaren, en beschuldigd den doodlijken steek toegebracht te hebben. Tegen dezen is de acte van beschuldiging formeel, wordende jegens ieder hunner in dat stuk met veel helderheid de hem ten laste gelede misdadig ontvouwd.

Volgens de jongste uit Rome ontvangen berigten, heeft de regthank uitspraak gedaan over tien der beschuldigen. Luigi Grandoni en Sante Constantini zijn ter dood veroordeeld; Ruggiero, P. en B. Facciotti tot levenslange gevangenis; Capanna en Fabiani tot twintig jaren dwangarbeid; F. Constantini, Selvaggi en Testa tot vijftien jaren van dezelfde straf. De overigen zijn nog niet op vrije voeten gesteld, omdat zij reeds vroeger veroordeeld of wegens andere misdrijven beschuldigd geworden waren. Voor dat het vonnis definitief is, moet de zaak nog voor het hof van appel dienen. Met deze tweede en laatste procedure is den 12den dezer een aanvang gemaakt.

KROONSTAD,

in het Finsch Retusaari (vlooijen-eiland), ligt in de Finsche Golf, ongeveer 27 mijlen van Petersburg verwijderd, op 27° 39' O. L. en 59° 59' N. B. Het eiland, waarop de vesting gebouwd is, heeft een lengte van ongeveer 9 mijlen, waarvan een Oostwaarts liggende smalle landtong 7 mijlen beslaat; het overige en gewigtigste gedeelte van het eiland vormt een bijna regelmatig vierkant. De grond van het eiland is bergachtig en rust, even als bijna alle Noordelijke oevers aan de Oostzee, op rotsen van graniet. Het zomer-getijde is hier minder heet dan te Petersburg, en de winter veel strenger; het is niets ongewoons, wanneer de thermometer 30, 35, zelfs 40 graden onder nul aanwijst.

Van de maand December tot het einde van Maart is Kroonstad door eene digte ijsmassa omgeven, welke zich verscheidene mijlen ver uitstrekt en dikwijls zoo sterk is, dat menschen en dieren er zonder enig gevaar over gaan kunnen. Halverweg tusschen de vesting en Petersburg wordt dan eene soort van houten woning opgericht, waar de reizigers thee, brandwijn en andere verwarmende dranken kunnen bekomen. Deze eigenaardige togt wordt door velen in sieden afgelegd. Wel is waar rigt een plotseling losbrekende storm somtijds groote verwoestingen aan op deze ijsbaan; doch het woedende element worden vaak diepe afgronden gevormd, doch dit belet het voortzetten der reis niet. Op bepaalde tusschenruimten zijn wachtposten uitgezet, welke bij het eerste teken ter hulpe toescellen; zij slepen planken en andere voorwerpen mede, om den gapenden afgrond te bedekken en op deze wijze gaat het in vliegende galop voort.

Kroonstad werd door Peter den Grooten gesticht, die te wel begreep, van hoeveel gewigt deze naakte rotsen konden worden voor de stad, door zijn alvermogenen wil aan de oevers der Nawa in het leven geroepen. In den winter van het jaar 1703 werden de werkzaamheden, naar een door Czaar Peter zelfden ontworpen plan, aangevangen; men begon echter niet met de tegenwoordige vesting zelve, maar rigtte op het kleine, tegenover Kroonstad liggende eiland eene citadel op, aan welke de naam werd gegeven van Kroonslot en die met al het geslacht, waarover de Czaar beschikken kan, gevapend werd.

Peter de groote, niet weinig trotsch op dezen aanvankelijken arbeid, wilde de gedachten daaraan vereeuwigen door eene medaille, waarvan hij zelf de teekening leverde. Op de eene zijde diere medaille staat de citadel Kroonslot, met het opschrift: *Pallas quam condidit arcem ipsa colit*, en verder meer benedenwaarts: *Cronslott media hieme, Russ. imperat. constructa MDCCIII*. Op de keerzijde is de door de stralen der opgaande zon verlichte zee afgebeeld, en aan den oever Pallas, door mathematische werktuigen omgeven. Op den achtergrond is een vogel in zijn nest en een schip met volle zeilen gegraveerd, met het volgende dubbel opschrift: *Hiberno tempore nidis incubant halcones, tum via tuta maris, maris finnici securitas*.

Na het voltooiën van Kroonslot, wendde de Czaar zijne gansche aandacht op Kroonstad. In korten tijd werd hier eene ruime en veilige haven aangelegd, welke een toevluchtsoord werd voor handels- en oorlogsschepen, en tevens het ontlukende Petersburg voor een aanval aan de zeezijde door de Zweden beveiligde.

De opvolgers van Czaar Peter lieten zich betrekkelijk slechts weinig aan Kroonstad gelegen liggen. De meesten hunner hielden zich niet zeer met de oorlogs-marine bezig en schenen het gewigt van eene zoo gunstig gelegen plaats niet naar waarde te schatten. Met name liet Keizer Alexander Kroonstad in een zeer vervallen toestand achter.

Toen Nikolaas de teugels van het bewind in handen nam, haastte hij zich, om de onder zijnen voorganger ingesloopen misbruiken te herstellen. Bedriegerijen van allen aard bleven onder Alexander's regering ongestraft; men plunderde de arsenalen van Kroonstad naar hartelust en verkocht de kostbaarste scheeps-uitrustingen voor spotprijzen. Keizer Nikolaas ging met de meeste gestrengheid tegen deze overtredingen te werk en het gelukte hem, hoewel niet zonder veel moeite, de orde en regeltmaat te herstellen.

Onmiddellijk daarna legde hij, met de hem eigene ijzeren standvastigheid, handen aan het werk, en verhef Kroonstad tot de hoogte, waarop zij zich thans bevindt. Van den arbeid zijner voorgangers bleef nauwelijks een spoor meer over. Al de vestingwerken zijn nieuw opgetrokken, en in een reusachtigen vorm aangelegd, hoewel in die eentonige bouwde, welke al de scheppingen van Keizer Nikolaas kenmerkt. Kroonstad heeft tegenwoordig 8000 inwoners en eene bezetting van 20,000 man. De stad telt 900, meest houten huizen, nauwelijks 100 zijn van steen gebouwd, doch de arsenalen, de dokken, het marine-hospitaal, waarin zich 3000 bedden bevinden, de scheepsmederijen, de kazernen, de havens, kortom alle openbare gebouwen getuigen van een hechten en indrukwekkend grootschen bouwtrant. Men denke zich daarbij het gewoel gedurende den zomertijd, de duizende schepen, welke met de voortbrengselen van de geheele wereld beladen, in hare haven ankeren, en men zal zich een beeld van Kroonstad kunnen vormen.

Wat nu haar gewigt als vesting betreft, kan men Kroonstad afzonderlijk en met betrekking tot Petersburg beschouwen. Van het laatste standpunt bezien, bestaat haar gewigt voornamelijk in hare ligging. Kroonstad bestrijkt eene golf, die gevormd wordt door de wateren der Nawa, welke laatste zich met die van de Finsche golf vermengen. Eerstgenoemde golf strekt zich, een driehoek vormende, tot aan de Finsche golf uit en eindigt oostwaarts bij Oranienbaum (Ingermanland) en noordwaarts bij Systerbäck (Finland). De ruimte tusschen Oranienbaum en Systerbäck is ongeveer 8 mijlen, waarvan evenwel Kroonstad

een groot gedeelte inneemt. De zandbanken en klippen zijn in deze tusschenruimte zoo talrijk en gevaarlijk, dat men slechts langs twee vaarwaters, het eene ten noorden en het andere ten zuiden van het eiland, in de golf komen kan. Het noordelijke vaarwater, dat een diepgang heeft van slechts 2 vadem (12 voet) is uiterst gevaarlijk, daar het van een groot aantal klippen voorzien is; het zuidelijke iets diepere vaarwater, namelijk 4 tot 5 vadem (24 a 30 voeten), is minder gevaarlijk, doch zeer smal en wordt geheel bestreken door de kanonnen van Kroonstad.

Op eenigen afstand van Kroonstad ligt eene zandbank, slechts door 7 of 8 voeten water bedekt. Schepen van eenigen diepgang moeten derhalve te Kroonstad ankeren, terwijl de koopwaren en passagiers met kleine stoombooten of lighters worden afgehaald, om naar Petersburg te komen. Daarom kunnen de lineschepen, welke op de werven te Petersburg gebouwd worden, alléin in de dokken van Kroonstad overgebracht worden op expresselijk daartoe vervaardigde schepen, kameelen genaamd, zijnde groote vloten, welke het eerst te Amsterdam in het jaar 1688 gebouwd werden.

Wij zijn thans tot Kroonstads vestingwerken genaderd. Reeds hiervoor is vermeld, dat het eiland Kroonstad de linie doorsnijdt, tusschen de Ingermanlandse en Finsche kusten, en dat er slechts twee vaarwaters bestaan, het eene ten Noorden, het andere ten Zuiden van het eiland, om Petersburg te kunnen bereiken. Het noordelijke vaarwater is voor schepen van eenigen diepgang ontoegankelijk; eene vloot, welke Kroonstad zou willen belegeren, zou noodwendig het zuidelijke vaarwater moeten nemen. Zulk eene vloot zou tegen de volgende versterkingwerken te kampen hebben:

In de eerste plaats treft men, op 14 mijl afstands van het middenpunt des eilands aan, het fort Constantijn, bezet in twee rijen met 50 kanonnen; een weinig verder het fort Alexander, met 72 kanonnen in drie rijen en het fort Peter I met 24 kanonnen. Hier wordt het vaarwater steeds enger en men komt eindelijk in het gezigt van de geweldige batterij, welke het gewigtigste gedeelte van het eiland verdedigt; er bevinden er zich hier 70 kanonnen en 12 reusachtige mortieren, welke vuur door eene batterij van 50 kanonnen, links op eene eenzame rots aangelegd, wordt ondersteund. Eindelijk komt men onder het kruisvuur der 36 kanonnen van het fort Kroonslot en der 44 in vier rijen geplaatste kanonnen van het fort Mentschikow. Te zamen 8 forten, citadellen of batterijen met 400 vuurmonden.

Deze werken strekken gewoonlijk tot verdediging van Kroonstad. Hun aanleg en uitvoering zijn boven alle kritiek verheven. De bouw van het fort Mentschikow geschiedde in het jaar 1840 onder de leiding van den Poolschen kolonel Sergerski. Meer dan 1500 menschen waren daar aan werkzaam; de gebruikte grondstof bestond uit granietblokken, of liever gezegd uit granietrotsen, welke door ijzeren banden aan elkander gevoegd werden. Alle vestingwerken van Kroonstad zijn op deze wijze vervaardigd. Zij zijn gedensutikken van strategische bouwkunde, welke achtung en verbazing wekken en bij welker aanblik men begrijpt, dat diegenen, aan wie zij tot verschansing dienen, zich er achter veilig ahten.

De Engelsche vloot in de Oostzee is intusschen met hare 3000 kanonnen, waaronder vele vier- en zes-en-tachtig ponders, zeker de ontzaglijkste, welke nog bij elkander gezien is, en zal nog weldra door het Fransche eskader, onder den admiraal Parseval Deschènes, versterkt worden. De Engelsche afdeeling alleen is op zich zelve drie maal sterker dan die van Nelson, welke in het jaar 1801 in de Oostzee zegevierde over een drie maal sterkeren, vereenigden vijand, en Denemarken dwong om het Noordsche verbond op te zeggen. Velen verwachten dan ook, vooral van de bekwaamheid van Napier, dat deze vloot zich van Aland zal meester maken, om zoo de Finsche Golf op te varen en Petersburg te bereiken. Doch gelijk men hierboven gezien heeft, zal deze taak zoo gemakkelijk niet vallen en velen houden het voor onmogelijk. De vloot moet toch altijd Kroonstad passeren, dat met zijne 400 grote en ontel bare kleine kanonnen de vaart derwaarts, reeds door de natuurlijke ligging zoo moeijelijk, geheel afsluit.

CONCERT- EN TOONEELNIEUWS.

AMSTERDAM, Zondag 28 Mei.

Dingsdag jl. heeft het 's Gravenhaagsche Fransche opera-gezelschap eene derde en laatste voorstelling in den STADS SCOUWBURG gegeven, en bij die gelegenheid Donizetti's schoone opera *la Favorite* met glans ten toneele gebracht. Mw. Geismar en de Heeren Gaudemar, Duluc en Vila hebben zich in de vervulling der hoofdrollen bijzonder onderscheiden en de vleiendste goetkeuring van het talrijke en uitgelezen publiek weggedragen. Vervolgens hebben zich bij de opvoering van een fragment uit Paër's *Maitre de Chapelle* de Heer Gaudemar en Mw. Duval onderscheiden. Van het koor en orkest mag thans ook met lof gewag gemaakt worden. Overigens zijn in den loop der week het spektakelstuk *Het Regimentkind* en het keurige ballet *De Roos van Robynen*, met succes herhaald. Op morgen verwacht men de wederopvoering van een van ouds beroemd en geliefkoosd bijspel *De Wiskunstenaars*, van P. Langendijk. Op Woensdag e. k. zal het toneel worden gesloten. Op Donderdag 8 Junij e. k. zal eene eerste buitengewone voorstelling door een Fransch toneel-gezelschap gegeven, en Molière's meesterstuk *Tartufe*, onder medewerking van den vermaarden artieste, den Heer Régnier, van Parijs, als *Tartufe*, vertoond worden. Ongetwijfeld zal eene zoodanige voorstelling de bijzondere belangstelling van ons kunstminnend publiek gaande maken. — Het toneelgezelschap van den Heer J. E. Dupont, uit de SALON in de Nes alhier, heeft te Groningen, gedurende de jongste kermis eene reeks van druk bezochte en hooggeprezen voorstellingen gegeven. Naar wij vernemen zal het de ophanden zijnde kermis te Deventer bezoeken. — Het toneelgezelschap van de Heeren Boas en Judels uit de SALON in de Amstelstraat alhier, heeft gedurende de afgelopen kermis te 's Hage voorstellingen gegeven en wel met den besten uitslag, zoowel wat het bezoek als wat den bijval betreft. Dezer dagen zal het, naar men wil, naar Breda vertrekken, alwaar de kermis mede gelegenheid aan zijne leden geeft, om hunne respectieve talenten ten toon te spreiden. — Ook het toneelgezelschap van de Heeren Schoeman en van Lier, uit het GRAND THEATRE in de Amstelstraat alhier heeft te 's Hage eene voordeelige kermis gehad en een druk bezoek en bijval genoten. Thans heeft het zijnen schouwburg alhier voor een korten tijd heropend en eenige geliefkoosde stukken met succes herhaald. Op Woensdag e. k. zal het *Mathilde of een Vrouwenhart*, naar het Hoogduitsch door den Heer J. W. van Hoek, ten toneele brengen, een stuk, dat door het Hoogduitsche toneelgezelschap onlangs op hetzelfde toneel met een zoo schitterenden bijval veelvuldige malen vertoond is geworden. Mw. van Lier zal de rol van Mathilde vervullen. Naar wij vernemen zijn de Heeren Schoeman en van Lier naar Duitschland vertrokken, met het voornemen, om een volledig Hoogduitsch toneelgezelschap te engageren. — In den SALON DU VAUDEVILLE FRANÇAIS zijn, bij gelegenheid der beneficent-voorstelling der zoo verdienstelijke en hooggeschatte actrice, Mw. Bossan, op Woensdag jl., voor een talrijk en aanzienlijk publiek met den meesten bijval herhaald *le Cachemire Vert*, *les Oeuvres d'Horace* en *la Joie fait Peur*, drie allerliefste stukjes, en heeft ook de Heer Lavergne, de directeur van dezen Salon, door het reciteren van een aardig gedicht, *le Souffleur de Théâtre*, genoegeen gegeven. Overigens bevestigen zich al meer en meer in de gunst van het publiek de onlangs geëngageerde leden van dit gezelschap, te weten: Mw. St. Victor, door de welluidendheid en radheid van haar spraakvermogen, door de lieflijkheid van hare zangstem, door vlugheid en warmte van spel, door haar gunstig voorkomen, van al welke en meerdere goede hoedanigheden zij bovenal met de vervulling der rol van den Hertog de Richelieu in *les Premières Armes de Richelieu* op gisteren avond de schoonste proeven heeft afgelegd; Mw. Malvina, door haar lief, onschuldig voorkomen, eenvoudig en naif spel; Mw. la Faye door hare fere gestalte en gepast spel in de rollen van deftige en ook van belagchelijke kokettes; de Heer Andrieux door zijn mannelijk optreden, bedaar, geroutineerd spel en aangename spraak; de Heer Zuignot door de vlugheid van tong, waarmede hij de couplets debiteert, door de losheid van spel, die hij in zijne koddige rollen ten toon spreidt. Behalve deze gaan voort zich te onderscheiden de reeds in de gunst der kunstminnaars gevestigde artieste Mw. Faldoni, Mw. Bossan, de III. Laute, Robert, Lemer, enz.

GROOT ALGEMEEN MUZIEKFEEST TE ROTTERDAM,

tot viering van het 25-jarig bestaan der Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst.

Te houden op 13, 14 en 15 Julij 1854.

Wanneer wij de pen opvatten om het een en ander met betrekking tot bovengenoemde feestviering mede te deelen, dan zal het wel niet noodig zijn onze lezers bekend te maken met de inrigting zelve, die haar thans voorbereid, te wijzen op het nut, dat zij gedurende eene reeks van 25 jaren gesticht heeft, op den hoogst gunstigen invloed, die zij op de algemeene en degelijke ontwikkeling van den kunstzin onzer landgenooten heeft uitgeoefend. Het zal genoeg zijn tot inleiding te wijzen op de menigvuldige zang-, instrumentaal- en normaalscholen, door de verschillende afdelingen opgericht en in stand gekomen, waardoor het muzikaal onderwijs eene krachtige en degelijke impulsie heeft verkregen en waarvan de vruchten zich in gezegende oogst over ons geheele vaderland hebben verspreid; het zal genoeg zijn te wijzen op de menigvuldige bloeiende zangvereenigingen en de door haar gegeven uitvoeringen van klassieke meesterstukken, waardoor zij hoogst weldadig op de veredeling van den kunstmaak en den aesthetischen zin van ons volk hebben gewerkt. En wie, die belang stelt in de edele toonkunst, her-

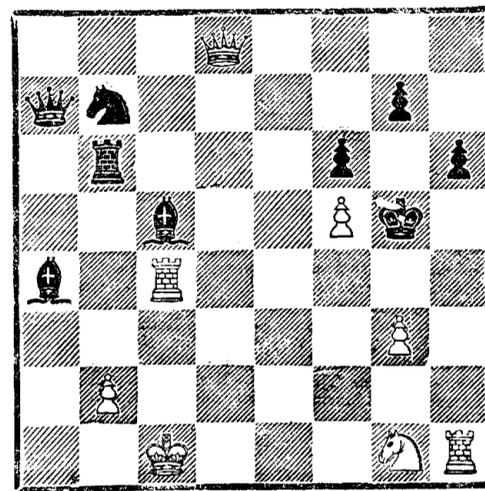
innert zich niet met innig genoegen de beide algemeene muziekfeesten te 's Gravenhage (in de Groote Kerk in 1834 en in de Loterijzaal in 1842), alsmede de beide te Amsterdam, gehouden in het kerkgebouw der Herstelde Lutherse gemeente in 1836 en 1840? Maar wij vooral ligt niet: nog versch in het geheugen het vijfde algemeene muziekfeest in 1850 te Haarlem in de Groote Kerk gevierd, een feest, dat zoo vele en zoo aangename herinneringen heeft achtergelaten? Wijzen wij daarenboven nog op de menigvuldige door de maatschappij in het licht gegeven belangrijke muziekwerken van Nederl. toonkunstenaars, op de door haar uitgescreven prijsvragen en concourzen, op de door haar gesubsidieerde en opgeleide jonge kunstenaars en op nog zoo vele andere nuttige ea weldadige veringingen in dat eerste tijdvak van haar bestaan daargesteld, dan zeker kan zij met fierheid op die afgelegde baan terugzien en is het zeker niet zonder recht, dat Z. M. de Koning zijne goedkeuring aan hare daden heeft gehecht, door de aanneming van het buitengewoon erelidmaatschap, en de maatschappij zelve dien feestdag wil viereen op eene wijze, als waarvan tot nog toe in ons vaderland geen voorbeeld is geweest. Want alles voorspelt ons, dat de feestviering de stoutste verwachtingen zal overtreffen. Zoowel de grootsche aanleg van het geheele feest, als de ruime daartoe door de algemeene kas der maatschappij van de stedelijke regering van Rotterdam en de vrijwillige inschrijvingen van particuliere kunstminnaars, verstrekte middelen; zoowel de samenstelling van het programma en de keuze van solisten, als de onvermoeide en aanhoudende oefeningen, reeds gedurende geruimen tijd in alle oorden onzes lands gehouden, geven daartoe het volste recht. Wil men naast deze algemeene, meer bijzondere feiten, wijzen op de volgende. Het kolossale gebouw, daartoe expresselijk aan het Nieuwe Werk opgericht en welks voltooiing weldra wordt te gemoet gezien, is van hout en ijzer vervaardigd en kan behalve een uitvoerend personeel van 800, nog 4000 hoorders bevatten. De zangsolo's zullen vervuld worden 10. door mejufvrouw Jennij Ney, eerste zangeres van de groote opera te Dresden, en onlangs tot hof- en kamerzangeres van den Koning van Saksen benoemd: eene kunstenaar, die tot de beroemdste en thans levende geteld wordt, en door alle bevoegde kunstregters in plaatsen, waar zij zich deed hooren, en wel vooral in Leipzig, Dresden en Frankfurt op gelijke lijn met Jenny Lind geplaatst wordt: 20. onze verdienstelijke nederlandsche zangeres mevrouw S. Offermans van Hove, van 's Hage, te gunstig bekend om daarover hier nog iets meer te vermelden: 30. Miss C. H. Dolby, zangeres van de Sacred Harmony Society te Londen, eene altiste, die ook in Duitschland hoog staat aangeschreven: 40. de heer G. Roger de beroemde eerste tenorzanger van de groote opera te Parijs, 50. de Baritonist J. B. Pischek, hoftheater zanger te Stuttgart en 60. de Bassist Carl Formes, alle drie kunstenaars van groote vermaardheid en als zoodanig door de geheele wereld bekend. Het koor zal bestaan uit 600 zangers waarvan de kern in Rotterdam gevormd is, en de hulptroepen krachtig toegevoerd uit de hoofdafdeelingen van de maatschappij Amsterdam, 's Hage, Utrecht, Haarlem en nog een aanzienlijk aantal andere steden van ons land geleverd worden, terwijl het orkest uit 200 de uitgezochte kunstenaars zal zijn zamengesteld en het geheel zal worden bestuurd door de heer J. J. H. Verhulst, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, lid van verdienste der maatschappij (ook haar kweekeling) en muziekdirecteur te Rotterdam. Door deze vereenigde krachten zullen uitgevoerd worden: op den donderdag avond het oratorium *Israël in Egypte* van Händel het kolossale werk van dien grooten meester, uitblinkende door kernachtige en karakteristieke koren en ten volle waardig bij eene zoodanige gelegenheid tot bewijs te verstrekken van de hoogte, waarop het koorgezang ten onzent staat. Ook in schoone solo's munt het uit: vooral belangrijk zal het zijn daarin het voortreffelijke Duët van twee bassen door Pischek en Formes te hooren, eene gelegenheid, die zich zeker slechts hoogst zeldzaam zal voordoen. Deze uitvoering zal voorafgegaan worden door eene feest-ouverture van den heer W. Hutschenruijter, lid van verdienste der maatschappij en muziekdirecteur te Rotterdam. Op den Vrijdag avond zal het voortreffelijk oratorium van Haydn *Die Jahreszeiten* worden uitgevoerd, waarin mej. Jennij Ney al den glans van haar bravoure en de heer Roger zijn uitstekend talent zal kunnen ten toon spreiden, terwijl de partij van Simon (Bas) onder de heeren Pischek en Formes zal verdeeld worden. Het feest zal op den derden dag besloten worden met eene matinee, waarop de 145ste Psalm van Verhulst en de negende sinfonie met koren van Beethoven, dat grootsche meesterstuk van dien reus der instrumentaal-komponisten zal worden ten gehoor gebracht, terwijl zich tusschen beiden de uitstekendste kunstenaars in zang en instrumentaal solo's zullen doen hooren. Voegt men nu hierbij nog, de aanwezigheid van eene menigte muzikale celebriteiten, leden van verdienste der maatschappij, die de uitnodiging van het feest hebben aangenomen, zoals, Meijerbeer, Liszt, Marschner, Hiller, de Prins de la Moskowa, Schilling, Ritter, Grell, Breidenstein, Schuijder van Wartensee en meer andere beroemde kunstenaars, die zich aangeboden hebben om in het orkest mede te werken: de tentoonstelling van schilder-, graveer- en beeldhouw-werken en het feest van de K. N. Yachtclub die ter zelfder tijd zullen plaats hebben: de waarschijnlijk te organiseren openbare festiviteiten en volksvermaken, feestelijke vereenigingspartij en al wat een zoodanig nationaal feest luister en levendigheid kan bijzetten, dan zeker bestaat er prikkel genoeg, om niemand te doen achterblijven en alles te doen zamenstroomen, om terwijl men zoals van het verstand als van het gevoel een onbeschrijfelijk genot maakt, tevens den beroemden kunstenaar uit den vreemde te toonen, dat er in ons kleine en zoo dikwijls miskende vaderland noggenoeg waarachtigen kunstzin en zuivere smaak, dat er ten onzent voor al wat goed edel en schoon is, nog warme en onverdeelde belangstelling bestaat.

SCHAAKSPEL.

OPGAAF N°. 376.

Wit begint en geeft op den 4den zet mat.

ZWART.

PROBLEMA'S.

1. Wit: Kon. C 8, Rheer B 3, Paarden A 7, C 6, Pions B 2, D 4.
ZWART: Kon. B 6, Pion D 5.
Wit geeft op den 4den zet mat.

2. Wit: Kon. G 4, Kgin H 7, Rheer B 4, Paarden D 4, G 5, Pions C 5, E 3.

ZWART: Kon. E 5, Kgin D 6, Kast. A 1, 6, Rheer A 3, Paarden D 2, E 2, Pions A 4, D 5, E 7, G 6.
Wit geeft op den 5den zet mat.

OPLOSSING DER OPGAAF N°. 375.

1. Wit. A 4 op B 3
2. C 3 " E 4
3. B 3 of E 4 of G 2 geeft † en mat.

OPLOSSING DER PROBLEMA'S.

1. Wit. E 1 op C 3, G 3 op E 2, E 5 op C 4, E 2 op C 3.
2. Wit. G 1 op E 2, C 3 op C 4, E 2 op C 3, E 7 op E 4.

Wij hebben goede oplossingen van de OpgAAF ontvangen van het schaakgezelschap *Schaakliefters* te Monnickendam, van de III. D. te Middelburg, G. S. en J. D. B. te Dordrecht, W. M. T. te Hillegom, C. A., *Twee Eerstbeginners* te Krommenie, *Een Student* te Utrecht, J. M. d. C., J. B., v. B. en L., H. en v. d. B. alhier.